

RAPORT O STANIE GMINY TUCZNO ZA ROK 2023

MAJ 2024

1.	Sytuacja demograficzna Gminy	4
1.1.	Liczba i struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku.....	4
1.2.	Przyrost naturalny	5
1.3.	Pomoc społeczna.....	6
2.	Finanse gminy	7
2.1.	Dochody, wydatki, zadłużenie	7
2.2.	Ważniejsze wydatki inwestycyjne	17
2.3.	Fundusz sołecki	19
3.	Informacja o stanie mienia komunalnego	20
3.1.	Dane dotyczące przysługujących Gminie Tuczo praw własności	21
3.2.	Dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych	21
3.3.	Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego	21
3.4.	Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania praw własności.....	21
3.5.	Inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia Gminy	21
3.6.	Charakterystyka infrastruktury komunalnej	22
3.6.1.	Sieć wodociągowa	22
3.6.2.	Odprowadzanie ścieków	22
3.6.3.	Cmentarze komunalne	22
3.6.4.	Zadania wynikające z obsługi urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych	23
4.	Gospodarka mieszkaniowa i komunalna	26
5.	Realizacja polityk, programów i strategii.....	28
5.1.	Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2023 r.	28
5.2.	Strategia rozwiązywania problemów uzależnień	33
6.	Jednostki organizacyjne Gminy	34
6.1.	Szkoła Podstawowa im. Wedłów-Tuczyńskich w Tuczo	34
6.2.	Szkoła Podstawowa im. Mieszka I w Marcinkowicach	35
6.3.	Publiczne Przedszkole w Tuczo	36
6.4.	„Tola” Publiczny Żłobek w Tuczo	37
6.5.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Tuczo	37
6.6.	Gminny Ośrodek Kultury w Tuczo	37
6.7.	Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Tuczo	41
6.8.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	44
7.	Gospodarka odpadami	47
8.	Ochrona środowiska	49
9.	Przestępczość w gminie	51
10.	Planowanie przestrzenne	55
11.	Sprawy administracyjne	56

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Burmistrz Tuczna przedstawia raport o stanie Gminy Tuczn0 za rok 2023.

Celem przygotowania raportu jest uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną Gminy Tuczn0 w roku 2023. Dla ułatwienia interpretacji niektóre dane przedstawione zostały w odniesieniu do lat wcześniejszych.

Raport przedstawia informacje o gminie Tuczn0 za rok 2023. Opracowanie raportu wykonane zostało w oparciu o dane przekazane przez pracowników Urzędu Miejskiego w Tucznie, jednostek organizacyjnych gminy, zakładu komunalnego, instytucji kultury na terenie gminy Tuczn0 oraz Posterunku Policji w Tucznie.

Burmistrz Tuczn0
Krzysztof Mikołajczyk

Urząd Miejski w Tucznie

ul. Wolności 6, 78-640 Tuczn0

tel. 67 259 30 35, fax 67 259 30 89

www.tuczno.pl urząd@tuczno.pl

Tuczno, maj 2024

1. Sytuacja demograficzna Gminy

1.1. Liczba i struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku

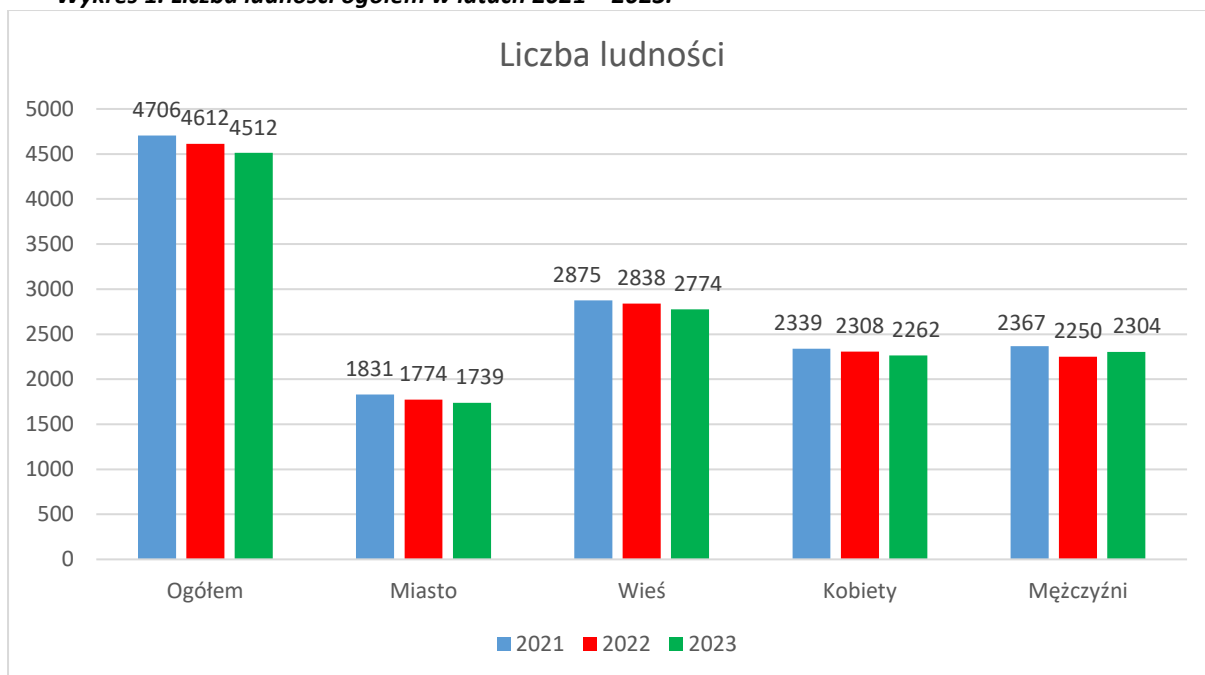
W okresie od początku do końca 2023r. liczba mieszkanek i mieszkańców zmniejszyła się o 100 osób, przez co na dzień 31 grudnia 2023r. wynosiła 4.512 osób, w tym 2.262 kobiet i 2.250 mężczyzn. W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych:

- liczba mieszkanek w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej) wynosiła 420 osoby, a liczba mieszkańców 441 osób;
- liczba mieszkanek w wieku produkcyjnym (18-59 lat) wynosiła 1.198 osób, a liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (18-64 lat) wynosiła 1.493 osób;
- liczba mieszkanek w wieku poprodukcyjnym wynosiła 690 osób, a liczba mieszkańców 370 osób.

Na początku 2023r. na terenie miejskim mieszkało 1.774 osób, a na terenach wiejskich 2.838 osób. Na koniec roku 2023 dane te przedstawiały się następująco:

- tereny miejskie 1.739;
- tereny wiejskie 2.774 osób.

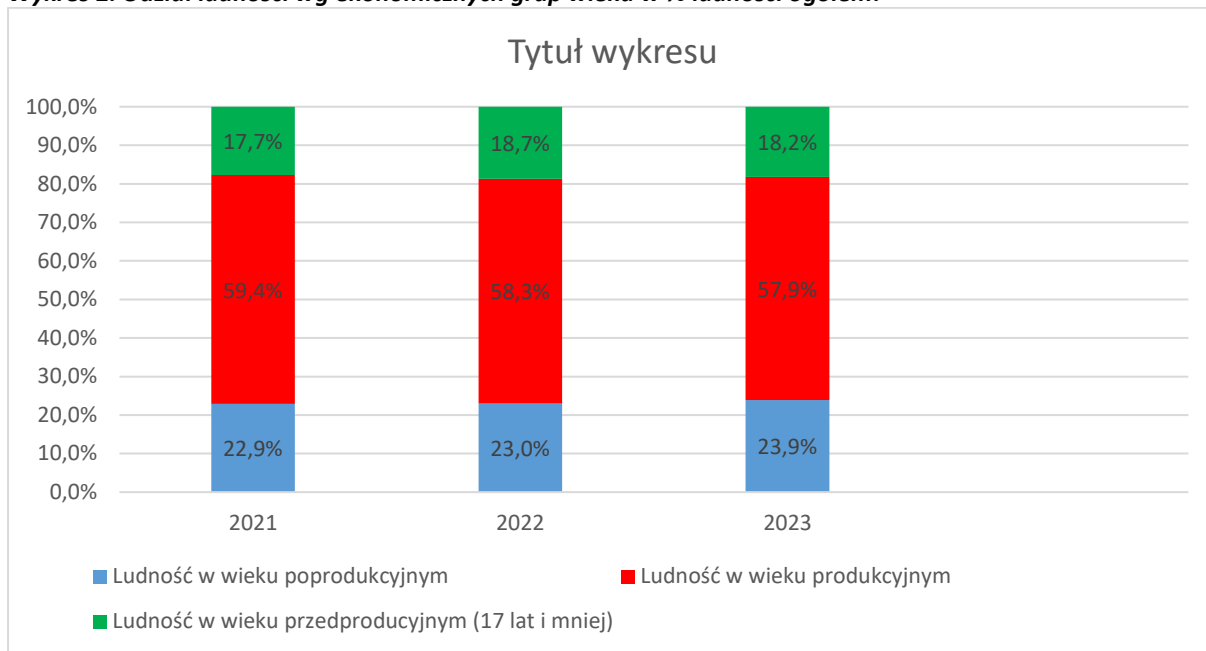
Wykres 1. Liczba ludności ogółem w latach 2021 – 2023.

W odniesieniu do lat ubiegłych obserwuje się zjawisko dalszej znaczącej depopulacji gminy spowodowanej ujemnym przyrostem naturalnym oraz migracjami.

Natomiast struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w odniesieniu do lat ubiegłych pozostała niemalże na tym samym poziomie.

Wykres 2. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem.

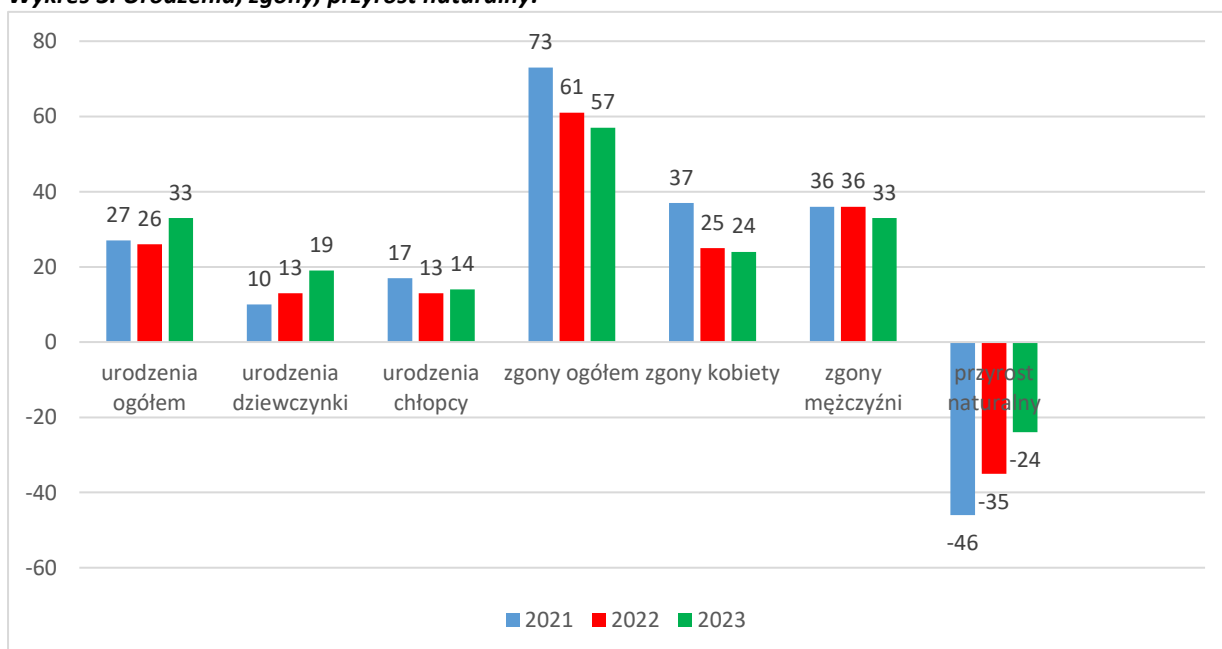
1.2. Przyrost naturalny

W 2023r. urodziły się w Gminie 33 osoby, w tym 19 dziewczynek i 14 chłopców, a zmarło 57 osób, w tym:

- 24 kobiet;
- 33 mężczyzn.

Wobec tego przyrost naturalny w roku 2023 był ujemny i wyniósł -24 osoby. W porównaniu z rokiem ubiegłym przyrost naturalny był wyższy o 11 osób.

Wykres 3. Urodzenia, zgony, przyrost naturalny.

1.3. Pomoc społeczna

W roku 2023 pomocą społeczną finansową i w formie pracy socjalnej objęto 195 rodzin, w których przebywało 457 osób. Przyznano świadczenia w ramach zadań zleconych i zadań własnych ogółem (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania). Świadczenia pieniężne zostały przyznane dla 88 rodzin w których przebywało 180 osób oraz świadczenia w formie niepieniężnej dla 51 rodzin, w których przebywało 167 osób.

Natomiast w 2022 r. pomocą społeczną finansową i w formie pracy socjalnej objęto 211 rodzin, w których przebywało 496 osób. Przyznano świadczenia w ramach zadań zleconych i zadań własnych ogółem (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania). Świadczenia pieniężne zostały przyznane dla 93 rodzin w których przebywało 205 osób oraz świadczenia w formie niepieniężnej dla 46 rodzin, w których przebywało 158 osób.

W związku z powyższym liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2023 zmniejszyła się o 16 rodzin w stosunku do roku 2022 co stanowi 39 osób mniej skorzystało z pomocy społecznej niż w 2022. Świadczenia pieniężne zmniejszyły się o 10 świadczeń w stosunku do roku 2022 r. natomiast świadczenia niepieniężne pobrało 5 rodzin więcej niż w 2022 r.

W 2023 r. na terenie gminy prowadzona była placówka wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej, z której skorzystało 10 dzieci a w 2022 r. 15 dzieci.

W ramach realizacji świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 390 z późn. zm.) w roku 2023 wypłacono kwotę 1 627 588,04 zł. w tym kwota zasiłków pielęgnacyjnych wyniosła– 241 093 zł. Świadczenia rodzinne pobierało w 2023 r. średnio 160 rodzin. W 2022 r. wypłacono na świadczenia rodzinne kwotę 1 472 998,01 zł. w tym kwota zasiłków pielęgnacyjnych wyniosła 238 502 zł. Świadczenia rodzinne pobierało w 2022 średnio 174 rodziny.

Przyznana pomoc w formie świadczeń rodzinnych również uległa zmniejszeniu w stosunku do roku poprzedniego tj. 2022 r. o 14 rodzin.

2. Finanse gminy

2.1. Dochody, wydatki, zadłużenie

Dochody

Dochody ogółem

31 071 345,38 zł
wykonane w 2023 r.

-2,97%
do roku 2022

Dochody ogółem na mieszkańca

6 965,11 zł
wykonane w 2023 r.

-1,82%
do roku 2022

Dochody własne na mieszkańca

2 595,26 zł

Wartość wskazuje na poziom samodzielności finansowej jednostki i poziom elastyczności budżetu.

Najważniejszym źródłem dochodów Gminy Tuczo w 2023 roku były subwencje ogólne z budżetu państwa. Wpływy w kwocie 10 163 444,10 zł stanowiły 32,71% wszystkich dochodów Gminy. Najważniejszym źródłem dochodów własnych Gminy Tuczo w 2023 roku były wpływy z podatku od nieruchomości, które wyniosły 3 113 962,84 zł i generowały 10,02% wpływów do budżetu. Istotnymi źródłami dochodów własnych gminy były również wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych, wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw (w szczególności opłaty za wywóz odpadów komunalnych) oraz wpływy z różnych dochodów (w szczególności zwrot podatku VAT), wykonane odpowiednio w wysokości 2 472 277,00 zł, 1 379 327,14 zł i 949 674,73 zł.

Tabela 1: Dochody Gminy Tuczno w 2023

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
292	Subwencje ogólne z budżetu państwa	8 340 798,00
031	Wpływy z podatku od nieruchomości	3 113 962,84
201	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	3 081 564,42
609	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	3 000 000,00
001	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	2 472 277,00
275	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	1 822 646,10
049	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	1 379 327,14
097	Wpływy z różnych dochodów	949 674,73
637	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	877 100,00
032	Wpływy z podatku rolnego	866 811,11
628	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	835 541,50
203	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	706 051,28
210	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	599 178,46
033	Wpływy z podatku leśnego	595 355,60
002	Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych	353 425,00
091	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	323 090,35
050	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych	209 163,18
075	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	189 947,63
077	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	158 833,50
069	Wpływy z różnych opłat	156 074,11
095	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	134 912,83
067	Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	123 119,80
217	Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	92 055,00
036	Wpływy z podatku od spadków i darowizn	91 164,00
048	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	88 986,66
218	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	67 830,00

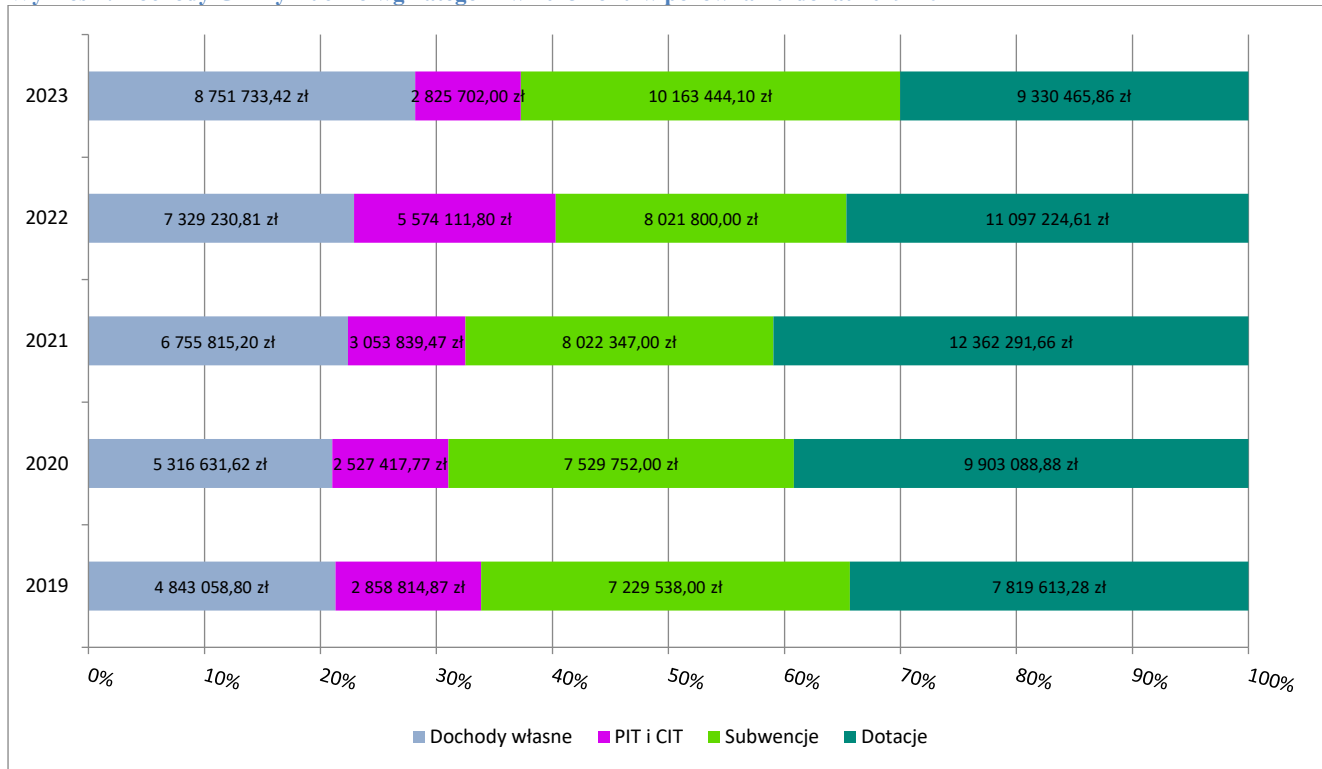
RAPORT O STANIE GMINY TUCZNO ZA ROK 2023

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
246	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	66 792,00
268	Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych	64 357,00
083	Wpływy z usług	36 544,31
034	Wpływy z podatku od środków transportowych	34 111,00
043	Wpływy z opłaty targowej	33 867,00
094	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	32 310,12
064	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	23 690,27
299	Wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	21 771,00
041	Wpływy z opłaty skarbowej	19 836,15
027	Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	19 008,70
087	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	18 122,27
236	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	17 850,72
066	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	15 421,60
092	Wpływy z pozostałych odsetek	12 143,43
044	Wpływy z opłaty miejscowej	10 176,20
055	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	6 301,67
096	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	2 500,00
633	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	2 353,20
206	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	2 000,00
058	Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	1 928,19
035	Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej	1 259,83
240	Wpływy do budżetu pozostałości środków finansowych gromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej	110,48
625	Dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	0,00
205	Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	0,00

RAPORT O STANIE GMINY TUCZNO ZA ROK 2023

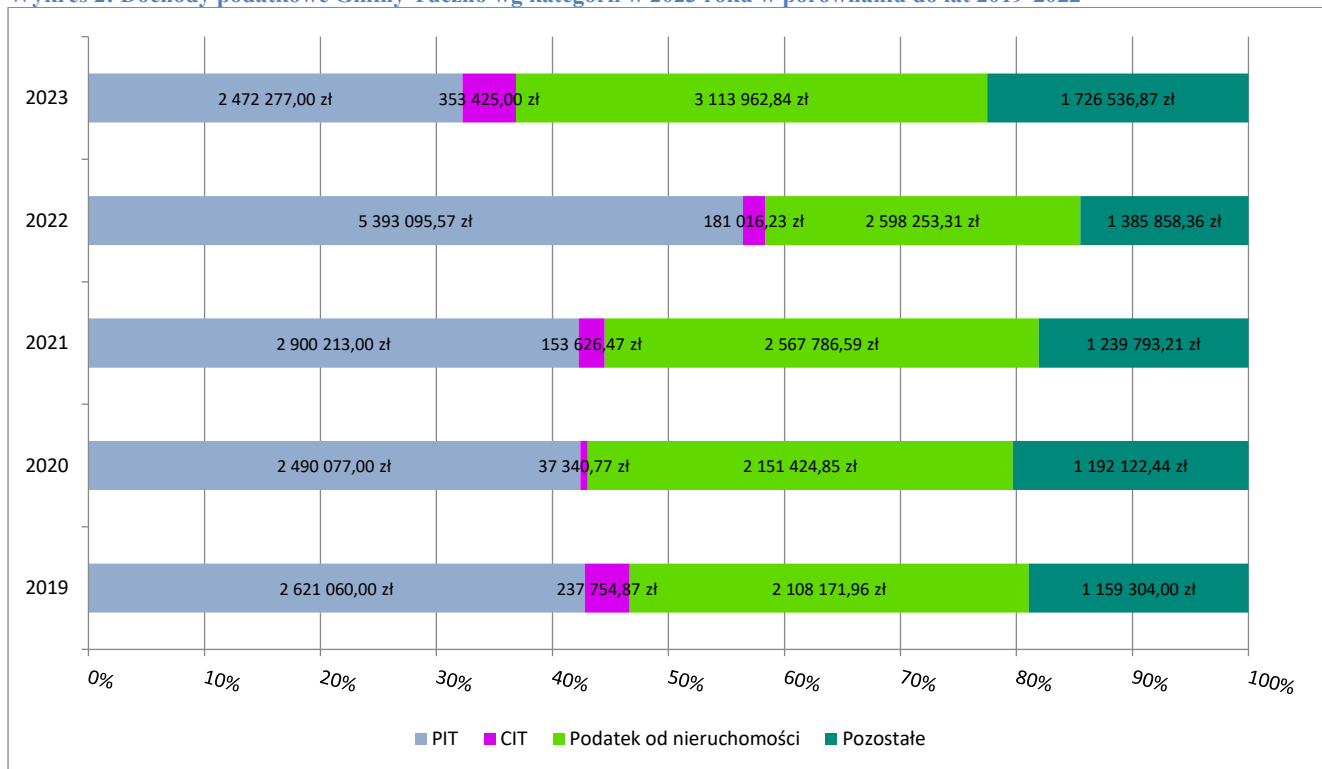
Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
630	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	0,00
	Razem	31 071 345,38

Wykres 1: Dochody Gminy Tuczo wg kategorii w 2023 roku w porównaniu do lat 2019-2022

*z uwagi na pośredni charakter w ramach zestawienia z dochodów własnych wydzielono PIT i CIT

Wykres 2: Dochody podatkowe Gminy Tuczo wg kategorii w 2023 roku w porównaniu do lat 2019-2022

Łączny koszt skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w 2023 roku: 114 794,00 zł.

Łączny koszt udzielenia ulg i zwolnień podatkowych w 2023 roku: 300 474,00 zł.

Udział dotacji inwestycyjnych w dochodach ogółem

15,17%

+ 11,11 pp.

do roku 2022

W strukturze dochodów budżetowych Gminy Tuczno w 2023 roku znalazły się dotacje inwestycyjne. Wartość wykonanych dotacji w 2023 roku wyniosła 4 714 994,70 zł, z czego 877 100,00 zł to środki otrzymane w ramach programu „Polski Ład”; 3 000 000,00 zł to dofinansowanie zadań ze środków COVID 19; 835 541,50 zł dotyczy środków otrzymanych z NFOŚiGW.

Wydatki

Wydatki ogółem

35 250 734,98 zł
wykonane w 2023 r.

-0,87%
do roku 2022

Wydatki ogółem na mieszkańca

7 901,98 zł
wykonane w 2023 r.

+0,31%
do roku 2022

Wydatki bieżące na mieszkańca

5 566,51 zł

Wartość wskazuje na poziom środków, jaki przeznaczano na realizację zadań bieżących jednostki.

Wydatki majątkowe na mieszkańca

2 335,47 zł

Wartość wskazuje na poziom nakładów na realizację inwestycji.

Środki własne na inwestycje

1 034 294,06 zł

Wartość nadwyżki operacyjnej pomniejszona o spłatę długu. Wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Wydatki zrealizowane z dofinansowaniem

2 592 753,24 zł

Wartość wydatków zrealizowanych z udziałem środków zewnętrznych.

W 2023 roku Gmina Tuczo najczęściej środków przeznaczyła na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania. Wykonano je na poziomie 11 442 204,28 zł, co stanowiło 32,46% wydatków Gminy. Znaczący udział w strukturze odegrały wydatki zrealizowane w ramach gospodarki komunalnej i ochrony środowiska. Na realizację zadań z tego zakresu wydatkowano łącznie 4 482 502,88 zł, co stanowiło 12,72% wydatków Gminy. Wydatki z zakresu rolnictwa i łowiectwa zrealizowano na poziomie 4 258 598,95 zł, co stanowiło 12,08% wydatków Gminy. Wydatki z zakresu administracji publicznej wykonano w wysokości 4 066 452,79 zł, co stanowiło 11,54% wydatków Gminy, natomiast w ramach gospodarki mieszkaniowej wydatkowano 3 178 286,96 zł, co stanowiło 9,02% wydatków Gminy.

Należy zauważyć, że Gmina Tuczo zrealizowała wydatki bieżące na oświatę w wysokości 10 817 183,58 zł. Natomiast subwencję oświatową otrzymała na poziomie 4 411 721,00 zł. Oznacza to, że pokrycie wydatków oświatowych subwencją oświatową stanowiło 40,78%.

Szczegółowe omówienie wydatków znajduje się w Sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Gminy Tuczo za 2023 rok (Zarządzenie nr 36/2024 Burmistrza Tuczo z dnia 27.03.2024r.

Warto zwrócić uwagę, że Gmina Tuczo zrealizowała inwestycje na kwotę 7 418 527,13 zł. Zestawiając to z otrzymanymi dotacjami w wysokości 4 714 994,70 zł, należy wskazać, że pokrycie inwestycji dotacjami wyniosło 63,56%.

Szczegóły dotyczące wydatków Gminy Tuczo przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2: Wydatki Gminy Tuczo w 2023

Dział	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
801	Oświata i wychowanie	11 442 204,28
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 482 502,88
010	Rolnictwo i łowiectwo	4 258 598,95
750	Administracja publiczna	4 066 452,79
700	Gospodarka mieszkaniowa	3 178 286,96
855	Rodzina	2 583 157,41
852	Pomoc społeczna	1 332 570,38
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 140 395,11
600	Transport i łączność	823 902,55
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	738 891,56
710	Działalność usługowa	451 730,78
851	Ochrona zdrowia	178 683,10
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	153 234,45
630	Turystyka	105 643,74
757	Obsługa długu publicznego	102 698,23
926	Kultura fizyczna	77 617,38
020	Leśnictwo	56 899,64
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	45 833,49
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	31 431,30
758	Różne rozliczenia	0,00
	Razem	35 250 734,98

Szczegółowe wykaz inwestycji zrealizowanych w 2023r. oraz będących w fazie realizacji przedstawiono w Sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Gminy Tuczo za 2023 rok (Zarządzenie nr 36/2024 Burmistrza Tucza z dnia 27.03.2024r.)

Zadłużenie

Zadłużenie Gminy Tuczo

6 998 418,75 zł
na koniec 2023 r.

+103,49%
do roku 2022

Zadłużenie na mieszkańca

1 568,80 zł
na koniec 2023 r.

+105,91%
do roku 2022

Wynik budżetu ogółem

-4 179 389,60 zł

Określa nominalną różnicę pomiędzy wysokością uzyskanych dochodów i zrealizowanych wydatków.

Wynik budżetu bieżącego

1 347 187,06 zł

Wartość wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji i spłaty zobowiązań bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Zadłużenie w stosunku do dochodów

22,52%

Wartość wskazuje na udział kwoty długu w dochodach budżetowych.

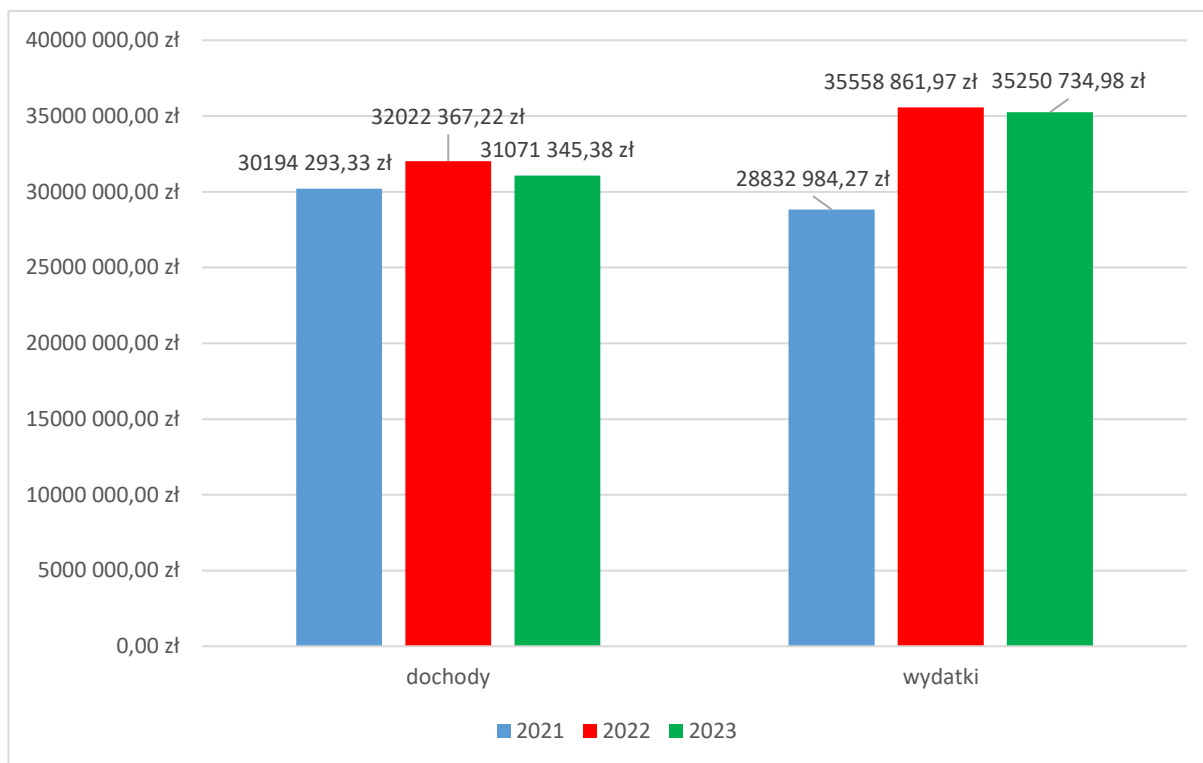
Koszt obsługi długu

102 698,23 zł

Wartość wydatków na zapłatę odsetek.

Kwota długu w 2023 wzrosła z poziomu 3 439 131,90 zł do poziomu 6 998 418,75 zł. Należy jednak zauważyć, iż jest to zadłużenie okresowe wynikające z zaciągnięcia pożyczki na wyprzedzające finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej. Po planowanym spłaceniu tej pożyczki w 2024r. zadłużenie wyniesie 4 062 357,12 zł. Ponadto należy dodać, że wzrost zadłużenia jest zjawiskiem sektorowym. Na przestrzeni ostatniego roku zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego wzrosło o 13,10%, przy czym wzrost zadłużenia gmin wyniósł 13,84%. Wzrost zadłużenia jest bezpośrednio związany ze spadkiem wyniku operacyjnego, co zwiększa konieczność skorzystania ze środków zwrotnych m.in. na zapewnienie wkładu własnego do realizowanych inwestycji.

Wykres 3: Dochody i wydatki Gminy Tuczo łącznie w latach 2021 – 2023.

2.2. Ważniejsze wydatki inwestycyjne

W Gminie Tuczo w 2023r. zrealizowano m.in. następujące projekty finansowane zarówno z udziałem środków zewnętrznych, jak i wyłącznie z budżetu Gminy:

- 1) **Przebudowa sieci wodociągowej i komunalnej oczyszczalni ścieków wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Marcinkowicach I etap** w kwocie **3 016 899,72 zł**, w tym:
  - ze środków budżetu UE Program Rozwoju Obszarów Wiejskich – 2 452 764,00 zł;
  - z budżetu gminy – 564 135,72 zł;
- 2) **Modernizacja oczyszczalni ścieków w Tucznie – III etap** w kwocie **1 815 263,95 zł**, w tym:
  - z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie – 961 930,00 zł;
  - z budżetu gminy – 853 333,95 zł;
- 3) **Termomodernizacja gminnych budynków użyteczności publicznej - Publiczne Przedszkole w Tucznie** w kwocie **452 920,00 zł**, w tym:

- z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie – 354 533,00 zł;
  - z budżetu gminy – 98 367,00 zł;
- 4) **Modernizacja budynku Publicznego Przedszkola w Tucznie** w kwocie **174 504,00 zł**;
  - 5) **Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy Tucznno - POLSKI ŁAD** w kwocie **210 000,00 zł**;
  - 6) **Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej w miejscowości Tucznno - POLSKI ŁAD** w kwocie **192 500,01 zł**;
  - 7) **Modernizacja dróg w Gminie Tucznno (dla ul. za ZGKiM; ul. Nowa; ul. Pocztowa; ul. Rieczna) – dokumentacja** w kwocie **188 820,00 zł**;
  - 8) **Objęcie udziałów w Spółce pod nazwą Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa „KZN-Wielkopolska,, Sp. z o.o. z siedzibą w Rawiczu** w kwocie **3 000 000,00 zł**;
  - 9) **Budowa kaplicy na cmentarzu komunalnym w Tucznno - I etap** w kwocie **413 530,00 zł**;
  - 10) **Zakup nieruchomości w m. Rieczna** w kwocie **102 300,06 zł**.

2.3. Fundusz sołecki

Z funduszu sołeckiego, wyodrębnionego w budżecie gminy w 2023 r., w kwocie 343 215,39 zł zrealizowano 96,8 % planu, tj. 332 384,02 zł na następujące zadania wynikające z art. 7 ust.1 ustawy o samorządzie gminnym:

- 1) wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej, promocja gminy – 69 244,05 zł;
- 2) sprawy dróg gminnych – 36 436,50 zł;
- 3) bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 9 175,00 zł;
- 4) promocja – 11 747,60 zł;
- 5) ochrona zdrowia – 4 290,00 zł;
- 6) utrzymanie zieleni gminnej – 39 968,57 zł;
- 7) utrzymanie gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej – 144 031,16 zł;
- 8) kultura fizyczna i sport – 17 491,14 zł.

3. Informacja o stanie mienia komunalnego

3.1. Dane dotyczące przysługujących Gminie Tuczo praw własności

Gmina Tuczo posiada prawo własności do następujących nieruchomości:

- 1) **Grunty komunalne** własne ogółem – 687,42 ha, w tym:
  - użytki rolne – 140,26 ha , w tym wydzierżawione – 82,4628 ha;
  - lasy – 104,56 ha, w tym wydzierżawione na cele rekreacyjne – 0,0236 ha;
  - grunty zadrzewione i zakrzaczone 46,50 ha, w tym wydzierżawione 0,0016 ha;
  - grunty zurbanizowane i zabudowane – 304,47 ha, w tym: drogi – 250,4752 ha;
  - tereny rekreacyjne, wypoczynkowe, zieleńce, cmentarze – 20,7654 ha;
  - tereny budowlane (zabudowane i niezabudowane) – 18,688 ha;
  - tereny przemysłowo-składowe – 6,6432 ha , w tym wydzierżawione 0,0176 ha;
  - tereny inne (pod wodami, nieużytki, kopalniane) - 91,63 ha, w tym wydzierżawione 7,5638 ha;

- 2) **Obiekty komunalne**, w tym:
  - wspólnoty mieszkaniowe budynki – 12;
  - mieszkania komunalne – 32;
  - mieszkania socjalne – 12;
  - pozostałe budynki (budowle) – 25;
  - obiekty szkolne – 2;
  - obiekty przedszkolne – 1;
  - hala sportowa – 1;
  - biblioteka publiczna – 1;
  - ośrodki kultury i świetlice – 11;
  - ośrodek przywodny – 1;
  - boisko sportowe (stadion, siłownia) – 1;
  - boisko ORLIK – 1;
  - kort tenisowy – 1;
  - urządzone place zabaw – 14;
  - wiaty przystankowe - 24;
  - domek holenderski – 1;
  - podjazd dla niepełnosprawnych ul. Wolności – 3;
  - przydomowa oczyszczalnia ścieków (działka 171/2 obr.108) – 1;
  - hala magazynowa z pokryciem dachowym zlokalizowana na terenie oczyszczalni ścieków w m. Tuczo – 1

- 3) **Budowle i urządzenia techniczne** w tym:
  - ujęcia wody (hydrofornie) własne – 11;
  - sieć wodociągowa – 50,0 km;
  - oczyszczalnie ścieków – 3;
  - stacja odwadniania osadów – 1;

- sieć sanitarna – 37,70 km.

3.2. Dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych

Gmina Tuczno dysponuje poprzez użyczenie, dzierżawę lub użytkowanie wieczyste następującymi nieruchomościami:

- 1) ujęcia wody (hydrofornie) – użyczone z Nadleśnictwa Tuczno – 1;
- 2) budynek mieszkalny – użyczenie z Agencji SP –wł. Kółko Rolnicze Jeziorki – 1;
- 3) grunty oddane w użytkowanie wieczyste – 10 ha;
- 4) dzierżawa: z Nadleśnictwa Tuczno:
  - budynek garażowy dla OSP - 1 o pow. 167,7 m²;
  - działki gruntu na place zabaw o pow. 0.54 ha.

3.3. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego

W 2022r. w strukturze mienia mienie Gminy nastąpiła zmiana, tj. zmniejszenie powierzchni gruntów komunalnych o 0,0069 ha oraz zmniejszenie liczby mieszkań komunalnych o 3 na skutek sprzedaży.

3.4. Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania praw własności

Z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych oraz z wykonania posiadania uzyskano następujące dochody:

- 1) z tytułu najmu i dzierżawy – **189 947,63 zł**;
- 2) z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości – **158 833,50 zł**;
- 3) z użytkowania wieczystego – **6 301,67 zł**;
- 4) wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności – **18 122,27 zł**.

3.5. Inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia Gminy

Zdarzenia mających wpływ na stan mienia Gminy:

- 1) zwiększenie wartości środków trwałych o kwotę **11 131 335,90 zł**;

- 2) zmniejszenie wartości środków trwałych z tytułu likwidacji i sprzedaży o kwotę **1 159 054,52 zł**;
- 3) wydatki remontowe – **581 306,89 zł**;
- 4) wydatki majątkowe – **10 418 527,13 zł**.

3.6. Charakterystyka infrastruktury komunalnej

3.6.1. Sieć wodociągowa

Właścicielem sieci wodociągowej na terenie Tuczna jest Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Tucznie. Na koniec roku sprawozdawczego z sieci wodociągowej korzystało ok. 98 % mieszkańców Gminy Tuczno.

3.6.2. Odprowadzanie ścieków

Gmina Tuczno posiada w swych zasobach trzy oczyszczalnie ścieków, a sieć kanalizacyjna w całości jest własnością Zakładu Gospodarki komunalnej i Mieszkaniowej w Tucznie. Występująca sieć kanalizacyjna umożliwia odprowadzenie ścieków od 58% mieszkańców z budynków znajdujących się na terenie gminy.

3.6.3. Cmentarze komunalne

Na terenie Gminy Tuczno znajduje się 6 Cmentarzy Komunalnych administrowanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Tucznie - na podstawie Uchwały nr XV/122/2019 Rady Miejskiej w Tucznie z dnia 30 grudnia 2019 roku, co należy do zadań własnych gminy i obejmuje sprawy cmentarzy gminnych, do których prowadzenia jest przede wszystkim ustawa o cmentarzach i chowaniu zmarłych.

Teren cmentarza komunalnego:

- w Marcinkowicach zajmuje powierzchnię 1,06 ha (działka nr 455),
- w Miłogoszczy zajmuje 0,35 ha (działka nr 100)– cmentarz komunalny wpisany do Rejestru Zabytków nr A-1169,
- w Jeziorkach zajmuje powierzchnię 0,44 ha (działka nr 89),
- w Lubieszynie zajmuje powierzchnię 0,47 ha (działka nr 246)– cmentarz komunalny wpisany do Rejestru Zabytków nr 688,
- w Rzeczycy zajmuje powierzchnię 0,99 ha (działka nr 220) – cmentarz komunalny wpisany do Rejestru Zabytków nr A-1156,
- w Tucznie zajmuje powierzchnię 1,6837 ha (działka nr 105) – cmentarz komunalny wpisany do Rejestru Zabytków nr A-683.

Podział cmentarzy komunalnych na część starszą i nową - jest to podział jedynie wizualny, gdyż cmentarze jako obiekty komunalne stanowią jedną całość. Zieleni wysoka na terenie cmentarza jest na bieżąco pielęgnowana poprzez usuwanie odrostów, korygowana poprzez usuwanie konarów i gałęzi stwarzających zagrożenie.

ZESTAWIENIE WPŁYWÓW Z OPŁAT CMENTARNYCH W 2023 ROKU:

1. Cmentarz Tuczno	34 650,00 zł
2. Cmentarz Marcinkowice	13 600,00 zł
3. Cmentarz Miłogoszcz	2 650,00 zł
4. Cmentarz Rzeczyca	6 950,00 zł
5. Cmentarz Lubiesz	3 350,00 zł
6. Cmentarz Jeziorki	1 550,00 zł

Razem wpływy za opłaty cmentarne : **62 750,00 zł**

ZESTAWIENIE KOSZTÓW UTRZYMANIA CMENTARZY W 2023 ROKU:

1. Cmentarz Tuczno	49 493,07 zł
2. Cmentarz Marcinkowice	16 398,77 zł
3. Cmentarz Miłogoszcz	4 517,76 zł
4. Cmentarz Rzeczyca	12 383,26 zł
5. Cmentarz Lubiesz	5 814,24 zł
6. Cmentarz Jeziorki	9 726,00 zł

Razem koszty utrzymania cmentarzy: **98 333,10 zł**

3.6.4. Zadania wynikające z obsługi urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

Na terenie gminy Tuczno funkcjonują 3 oczyszczalnie ścieków. Oczyszczalnia na terenie miejskim w m. Tuczno obsługuje Tuczno, Wrzosa, Zdbowo oraz przyjmowane na niej są ścieki dowożone z terenu gminy. Średnio-dobowo oczyszczalnia przyjmuje ok. 300m³ ścieku. Kolejna oczyszczalnia znajduje się w m. Marcinkowice, która obsługuje m. Marcinowice oraz Lubiesz i przerabia średnio ok 45m³/dobę. Trzecia oczyszczalnia obsługuje i znajduje się w miejscowości Płociczno i odbiera ok. 22 m³ ścieku/dobę. Gmina Tuczno w 2023 zrealizowała dzięki umowie o przyznaniu pomocy Nr 00109-65150-UM1610182/22 związanej z realizacją operacji typu „Gospodarka wodno-ściekowa” pod nazwą „Przebudowa sieci wodociągowej i komunalnej oczyszczalni ścieków wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Marcinkowice”. Przebudowa oczyszczalni miała na celu doprowadzenie do właściwego stanu technicznego obiektu i dostosowanie do najnowszych standardów techniczno-technologicznych gwarantujących wieloletnią trwałość projektu. Zmodernizowano oczyszczalnię ścieków jako mechaniczno-biologiczną pracującą w technologii osadu czynnego z wykorzystaniem pakietowych blokowych złóż biologicznych, z układem napowietrzania drobnopęcherzykowego. Szczegółowe obliczenia technologiczne w odniesieniu do dobranych obiektów technologicznych mają na celu osiągnięcie wymaganego przepisami prawa efektu ekologicznego, a także doboru poszczególnych kluczowych grup urządzeń procesu oczyszczania ścieków. Przebudowana oczyszczalnia ścieków odpowiadać ma powszechnie

stosowanym i najnowszym standardom technicznym i technologicznym zgodnym z krajowymi oraz europejskimi przepisami prawnymi w zakresie ochrony środowiska. Przebudowa oczyszczalni ścieków umożliwiła przyjęcie zarówno ścieków doprowadzanych kanalizacją sanitarną, jak i poprzez instalację punktu zlewczego, co pozwala na dowożenie ścieków taborem asenizacyjnym. Zagospodarowanie oczyszczalni dostosowane jest do otoczenia przy uwzględnieniu zasad ochrony środowiska. Zmodernizowana oczyszczalnia ścieków uwzględnienia optymalizację przyszłych kosztów eksploatacyjnych. Przebudowana oczyszczalnia ścieków polega w szczególności na instalacji prefabrykowanego modułu funkcyjnego oczyszczalni ścieków, oraz innych urządzeń technologicznych tworzących nowy ciąg technologiczny oczyszczalni ścieków. Obiekt oczyszczalni składać się z następujących elementów:

- stacja zlewcza ścieków dowożonych;
- PS-1 pompownia ścieków surowych z kratą wstępną;
- podczyszczanie mechaniczne – bębnowy separator skratek;
- moduł funkcyjny ze stali kwasoodpornej wyposażony w pakietowe blokowe złożo biologiczne, składający się ze zintegrowanych w konstrukcyjną całość: jednej komory osadnika wstępnego, ośmiu komór bioreaktora wypełnionych pakietowym blokowym złożem biologicznym, trzech komór osadnika wtórnego;
- zbiornik osadu nadmiernego;
- remontowany istniejący budynek socjalno-techniczny, który składał się będzie z dyspozytorni, pomieszczenia stacji dmuchaw i traktu sanitarnego na potrzeby obsługi;
- stacja dozowania PIX;
- stacja napowietrzania;
- studzienka kontrolno-pomiarowa ścieków oczyszczonych z przepływomierzem;
- system sterowania AKPiA (System Aparatury Kontrolno-Pomiarowej i Automatyki);

Zamontowana została mikroinstalacja fotowoltaiczna o wielkości mocy 12,15 kw. na potrzeby oczyszczalni ścieków.

Całość inwestycji szacowana jest na kwotę 5 991 400,00 zł.

Kolejnym zamierzeniem inwestycyjnym odnośnie gospodarki ściekowej w gminie jest modernizacja Stacji uzdatniania osadu w taki sposób aby przetworzony osad był produktem ekologicznym a nie odpadem. Ponadto ważnym jest również wybudowanie wolnostojącej fermy fotowoltaicznej dla obiektu, który zużywa największą ilość energii elektrycznej jakim jest Oczyszczalnia w Tucznie.

Sieć kanalizacyjna w związku z ukształtowaniem terenu wspierana jest przez przepompownie ścieków, których ilości wyglądają następująco:

- Tuczo 17 szt.
- Płociczno 3 szt.
- Marcinkowice 2 szt.
- Wrzosy 1 szt.
- Zdbowo 2 szt.
- Lubiesz 1 szt.

W przepompowniach ścieków w zależności od potrzeb modernizowane są urządzenia sterujące zapewniające bezpieczeństwo elektryczne.

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę mieszkańców gminy odbywa się z 12 ujęć wody, które w kolejności ilości wyprodukowanej wody przedstawiają się:

- Tuczno, zaopatrza w wodę mieszkańców Tuczna, Strzalin oraz Martew
- Marcinkowice, zaopatrza w wodę miejscowości Marcinkowice oraz Lubiesz
- Rzeczyca, zaopatrza wodę mieszkańców Rzeczycy, Wrzos oraz Jeziorek
- Rusinowo
- Płociczno, zaopatrza dodatkowo mieszkańców Ponikiewa
- Miłogoszcz
- Jamienko
- Krępa Krajeńska
- Mączno
- Złotowo
- Próchnówko
- Nowa Studnica

W latach 2023-2024 gmina realizuje inwestycję wodociągową polegającą na budowie sieci wodociągowej w miejscowości Krępa Krajeńska wraz ze stacją uzdatniania wody oraz budowie wodociągu z m. Tuczno przez Zdbowo do m. Mączno.

4. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

Na początku 2022 r. zasób mieszkaniowy Gminy kształtował się następująco:

- mieszkania komunalne:
  - 1) Tuczno, ul. Wolności 4 - 1 mieszkanie o powierzchni 42,94 m²,
  - 2) Tuczno, ul. Wolności 83 – 1 mieszkanie o powierzchni 53,00 m²,
  - 3) Tuczno, ul. Zamkowa 22 – 1 mieszkanie o powierzchni 41,16 m²,
  - 4) Tuczno, ul. Wolności 23-27 – 5 mieszkań o łącznej powierzchni 152,57 m²,
  - 5) Tuczno, ul. Wolności 33 – 1 mieszkanie o powierzchni 46,72 m²,
  - 6) Tuczno, ul. Wolności 26 - 1 mieszkanie o powierzchni 25,81 m²;
  - 7) Tuczno, ul. Dworcowa 6 - 1 mieszkanie o powierzchni 49,00 m²,
  - 8) Tuczno, ul. Wolności 45 - 1 mieszkanie o powierzchni 38,14 m²,
  - 9) Tuczno, ul. Wolności 72A - 4 mieszkania o łącznej powierzchni 229,34 m²,
  - 10) Tuczno, ul. Rzeczna 2 - 1 mieszkanie o powierzchni 41,00 m²,
  - 11) Tuczno, ul. Szkolna 17 - 1 mieszkanie o powierzchni 69,00 m²,
  - 12) Tuczno, ul. Zamkowa 6 - 1 mieszkanie o powierzchni 87,19 m²;
  - 13) Tuczno, ul. Dworcowa 5 - 2 mieszkania o łącznej powierzchni 59,63 m²,
  - 14) Tuczno, ul. Wolności 83 - 1 mieszkanie o powierzchni 53,00 m²,
  - 15) Tuczno, ul. Wolności 43 - 1 mieszkanie o powierzchni 40,00 m²,
  - 16) Tuczno, ul. Wolności 24 - 1 mieszkanie o powierzchni 51,72 m²,
  - 17) Płociczno 33 – 1 mieszkanie o powierzchni 51,50 m²,
  - 18) Nowa Studnica 5 - 2 mieszkania o łącznej powierzchni 80,24 m²,
  - 19) Strzalin 9 – 1 mieszkanie o powierzchni 38,00 m²,
  - 20) Lubiesz 53 - 2 mieszkania o łącznej powierzchni 105,36 m²,
  - 21) Miłogoszcz 11 - 1 mieszkanie o powierzchni 54,40 m²,
  - 22) Jeziorki ul. Ogrodowa 9 – 1 mieszkanie o powierzchni 48,73 m²,
  - 23) Jeziorki, ul. Pogodna 37 - 1 mieszkanie o powierzchni 92,61 m²,
  - 24) Krępa Krajeńska 3 - 1 mieszkanie o powierzchni 53,55 m²,
- pomieszczenia gospodarcze oraz garaże przynależne do mieszkań komunalnych:
  - 1) Tuczno, ul. Wolności 83 – 1 pomieszczenie gospodarcze o powierzchni 10,00 m²,
  - 2) Tuczno, ul. Wolności 23-27–2 pomieszczenia gospodarcze łącznej o powierzchni 50,00 m²,
  - 3) Tuczno, ul. Wolności 45 – 1 pomieszczenie gospodarcze o powierzchni 10,00 m²,
  - 4) Tuczno, ul. Szkolna 17 – 1 pomieszczenie gospodarcze o powierzchni 23,00 m²,
  - 5) Tuczno, ul. Zamkowa 6 – 1 pomieszczenie gospodarcze o powierzchni 40,00 m²,
  - 6) Tuczno, ul. Wolności 69 – 2 pomieszczenia gospodarcze o łącznej powierzchni 23,00 m²,
  - 7) Tuczno, ul. Wolności 83 – 1 garaż o powierzchni 10,00 m²,
  - 8) Tuczno, ul. Wolności 69 – 1 garaż o powierzchni 16,50 m²,
  - 9) Nowa Studnica 5 – 2 pomieszczenia gospodarcze o łącznej powierzchni 51,81 m²,
  - 10) Lubiesz 53 – 2 pomieszczenia gospodarcze o łącznej powierzchni 19,20 m²,
  - 11) Miłogoszcz 11 – 1 pomieszczenie gospodarcze o powierzchni 22,00 m²,
  - 12) Jeziorki, ul. Pogodna 37 – 1 pomieszczenie gospodarcze o powierzchni 10,00 m²,

- mieszkania socjalne:
  - 1) Tuczno, ul. Wolności 5 – 1 mieszkanie o powierzchni 29 m²,
  - 2) Tuczno, ul. Wolności 83a – 1 mieszkanie o powierzchni 38 m²,
  - 3) Strzalinie 22 - 4 mieszkania o łącznej powierzchni 133,42 m²,
  - 4) Lubiesz 3 – 3 mieszkania o łącznej powierzchni 77,58 m²,
  - 5) Rzeczyca ul. 1-go Maja – 1 mieszkanie o powierzchni 24,57 m²,
  - 6) Płociczno 33 – 1 mieszkanie o powierzchni 17,63 m²,
  - 7) Nowa Studnica 5 - 1 mieszkanie o powierzchni 24 m².

Łącznie na dzień 1 stycznia 2023 r. w zasobach gminy znajdowało się 33 mieszkań komunalnych i 12 mieszkań socjalnych, a na dzień 31 grudnia 2022 r. , pozostało 32 mieszkań komunalnych oraz 12 mieszkań socjalnych. Zmniejszenie się liczby mieszkań komunalnych związane było ze sprzedażą jednego z tych mieszkań.

Na dzień 1 stycznia 2023 r. zaległości w opłatach za mieszkania będące w zasobach gminy wynosiły łącznie 30 596,38 zł, a płatności dotyczyły 51 mieszkań. Natomiast na dzień 31 grudnia 2023 r. zaległości w opłatach za w/w mieszkania wynosiły łącznie 25 810,51 zł, a płatności dotyczyły 50 mieszkań.

Na dzień 1 stycznia 2022 r. w 7 % mieszkań, będących w zasobie gminy nie było toalet, zaś na dzień 31 grudnia 2022 r. odsetek ten nie uległ zmianie.

5. Realizacja polityk, programów i strategii

5.1. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2023 r.

Gmina Tuczno podejmuje co roku Roczny Program współpracy samorządu Gminy Tuczno z organizacjami pozarządowymi. Roczny Program określa zasady współpracy organów samorządu Gminy Tuczno z organizacjami pozarządowymi. Program jest kontynuacją dotychczasowych doświadczeń i powstał w oparciu o wiedzę i praktykę samorządu Gminy Tuczno i organizacji.

Celem głównym programu jest budowanie partnerstwa między samorządem Gminy Tuczno a organizacjami i podmiotami, służącego rozpoznawaniu i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz wzmocnieniu aktywności obywatelskiej w realizacji priorytetów rozwoju miasta i rozwiązywaniu problemów lokalnych przez:

- wspieranie aktywności społeczności lokalnych,
- umocnienie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie i gminę,
- tworzenie warunków dla powstania inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej,
- zwiększanie udziału sektora obywatelskiego w kreowaniu polityki społecznej w Gminie Tuczno,
- wprowadzanie nowatorskich działań na rzecz mieszkańców,
- integrację podmiotów polityki lokalnej,
- zmniejszanie kosztów ponoszonych przez budżet gminy na wykonywanie usług publicznych przy utrzymaniu standardów świadczonych usług,
- poprawę jakości życia mieszkańców poprzez zaspokajanie potrzeb społecznych,
- otwarcie na innowacyjność i konkurencyjność poprzez umożliwienie organizacjom i podmiotom indywidualnego wystąpienia z ofertą realizacji projektów konkretnych zadań publicznych, które prowadzone są przez samorząd,
- polepszenie współpracy samorządu Gminy Tuczno z organizacjami i podmiotami.

Cele szczegółowe programu wynikają z realizowanych przez samorząd Gminy Tuczno programów rozwojowych:

- Strategii Rozwoju Gminy Tuczno.
- Programu Ochrony środowiska dla Gminy Tuczno
- Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Wykaz zadań publicznych będących priorytetami do realizacji we współpracy z organizacjami:

- 1) Upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci, młodzieży z terenu Gminy Tuczno poprzez prowadzenie działalności w dyscyplinie piłki nożnej. Na realizację zadania przeznaczona jest kwota 10 000,00zł.

Zostały przeprowadzone cykliczne zajęcia treningowe (kategoria trampkarz, młodzik), przeprowadzono również zawody sportowe:

- turniej piłki nożnej dziewcząt;
- gminny turniej piłki nożnej chłopców;

- wakacyjny mini turniej piłki nożnej dla dzieci i młodzieży;
- świąteczny turniej piłki nożnej dla dzieci i młodzieży

Zakupiono również niezbędny sprzęt sportowy, który zapewnił realizację zaplanowanych celów.

- 2) Upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych z terenu Gminy Tuczno poprzez prowadzenie działalności w dyscyplinie lekkoatletyki, piłki nożnej, unihokeja chłopców i dziewcząt oraz tenisa ziemnego. Na realizację zadania przeznaczona jest kwota 9 000,00zł.

Główne cele założone podczas realizacji zadania publicznego zostały osiągnięte a mianowicie:

Została wypracowana pozytywna podstawa wobec aktywności ruchowej, wskazano pozytywny sposób rozładowania ładunku emocjonalnego oraz umożliwiono wszechstronny rozwój psychofizyczny dzieci i młodzieży oparty na naturalnych formach ruchu. Reprezentowano Gminę Tuczno na zawodach sportowych na szczeblu powiatu, regionu i województwa poprzez wzięcie udziału w następujących zawodach i turniejach:

- turniej piłki ręcznej dziewcząt;
- gminny turniej piłki nożnej chłopców;
- jesienne biegi przełajowe „Bieg o złoty liść”;
- turniej piłki ręcznej chłopców;
- mikołajkowy turniej w unihokeja;
- turniej unihokeja z okazji odzyskania niepodległości.

- 3) Wspieranie działań w zakresie organizowania imprez rekreacyjnych i krajoznawczych. Na realizację zadania przeznaczona jest kwota 3000,00zł.

W ramach realizacji projektu zorganizowano zawody wędkarskie z okazji Dnia Dziecka, w zawodach wzięło udział 20 osób.

Zorganizowano Eco spływ kajakowy, w spływie wzięło udział 20 osób.

Dzieci i młodzież poznawały otaczającą ich przyrodę a co najważniejsze udało się je oderwać od telefonów i komputerów.

Podczas realizacji projektu odbył się również konkurs plastyczny, w którym udział wzięło 8 osób.

- 4) Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym. Na realizację zadania przeznaczona jest kwota 20 000,00zł.

Cele zadania publicznego zostały osiągnięte poprzez:

- sprawowanie opieki nad dziećmi i młodzieżą w wieku szkolnym;
- pokazanie alternatywnych sposobów spełniania wolnego czasu w sposób twórczy, kreatywny oraz konstruktywny;
- rozwijanie zdolności manualnych oraz wyobraźni dzięki warsztatom plastyczno-technicznym;
- łagodzenie niedostatków wychowawczych i eliminowanie zaburzeń zachowania;
- integrację środowiska abstynenckiego w Tucznie.

W czasie realizacji zadania powstał zespół w skład którego wchodziło: 3 pedagogów, koordynator, księgowy oraz grupa 10 dzieci zamieszkujących Gminę Tuczno.

Zrealizowane zostały warsztaty rękodzielnicze, zajęcia integracyjne, zajęcia tematyczne, zajęcia ruchowe oraz zajęcia plastyczne.

- 5) Wdrażanie akcji społecznych mających na celu poprawę estetyki miasta. Na realizację zadania przeznaczona jest kwota 5000,00zł.

Cele zadania publicznego zostały osiągnięte poprzez:

- pobudzenie aktywności mieszkańców w zakresie wspólnego zagospodarowania przestrzeni publicznej;
- stworzenie miejsca do rekreacji oraz promowanie przyjaznego miejsca spędzania czasu wolnego;
- stworzenie atrakcyjnej formy spędzania wolnego czasu;
- inicjacji chęci tworzenia i kreowania wśród mieszkańców: zachęcanie do uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, nauka współpracy w grupie;
- uświadamianie mieszkańców w zakresie znaczenia integracji społecznej i estetyki najbliższego otoczenia;
- aktywizację lokalnej społeczności (działania międzypokoleniowe).

W wyniku realizacji projektu nastąpiła zmiana społeczna polegająca na wzmocnieniu wiary we własne umiejętności, naukę kreatywności oraz integrację społeczną. Podtrzymany został kontakt z uczestnikami i udzielone jest wsparcie merytoryczne w ich przyszłych działaniach społecznych.

Na realizację powyższych zadań przeznaczona jest ogółem kwota 47 000,00zł.

Działania zrealizowano na kwotę 47 000zł.

Inne obowiązujące programy i strategie:

1. Strategia Rozwoju Gminy Tuchno;
2. Programu ochrony środowiska dla Gminy Tuchno;
3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii;
4. Strategia Terytorialna. Partnerstwo: „Sieć współpracy zarządzania strategicznego gmin na rzecz kompleksowego rozwoju powiatu wałeckiego”

Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

Stowarzyszenia JST

Stowarzyszenie Wał Pomorski 1945

Region nasz obfituje nie tylko w pamiątki historyczne, ale również w atrakcje turystyczne, piękne jeziora zasobne w ryby i czyste lasy z mnóstwem zwierząt.

Zrodził się pomysł, by zjednoczyć potencjał turystyczny kilku gmin, leżących w województwie zachodniopomorskim i wielkopolskim, w celu zbudowania jednej silnej atrakcji turystycznej, która ma już swoją historyczną nazwę, symbol oraz cały system wartości, które od lat komunikuje. Wał Pomorski 1945 to marka zbudowana przez jej mieszkańców.

Współpracę formalizujemy w Stowarzyszeniu Wał Pomorski 1945, które inicjuje i nadzoruje budowę marki, a także integruje poszczególne oferty. Wykorzystujemy w ten sposób zarówno

potencjał pamiątek historycznych i obiektów, które zostaną powoli przywrócone do zwiedzania, jak i ogromną energią naszych mieszkańców od lat z powodzeniem podejmujących się inicjatyw i organizacji wydarzeń związanych z II wojną światową. Już dziś tych inicjatyw jest bardzo wiele, ale wszystko wskazuje na to, że będzie ich jeszcze więcej.

Nowa marka regionalna w naszej ambicji ma zaznaczyć nasz piękny region na mapie atrakcji turystycznych Polski i Europy. Planujemy opracowanie wspólnej oferty pobytowej i kalendarza imprez, dzięki czemu produkty turystyczne nie będą ze sobą konkurowały, lecz uzupełniały się wzajemnie.

Dziś w Stowarzyszeniu Wał Pomorski 1945 znajdują się gminy: Biały Bór, Borne Sulinowo, Człopa, Jastrowie, Mirosławiec, Szczecinek, Tuczno i Wałcz. Swoją gotowość do dołączenia zadeklarowała również gmina wiejska Wałcz.

Efektom wdrożenia marki ma być maksymalne wykorzystanie istniejących obiektów i tradycyjnych wydarzeń plenerowych, które wrosły już w naszą historię. Efektom ma być również oznakowanie wjazdów na teren gmin oraz poszczególnych obiektów turystycznych. Budowanie marki regionalnej to także, a może przede wszystkim, integrowanie mieszkańców wokół nowej idei. Liczy się energia i chęć do działania, a tych nam nie brakuje.

Inne formy współdziałania

Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Drawy z Liderem Wałeckim”

Stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych.

Celem Stowarzyszenia jest działanie na rzecz wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich oraz obszarów zależnych od rybactwa na terenie gmin będących jego członkami, a w szczególności:

- 1) rozwijanie zdolności podmiotów lokalnych do opracowywania i wdrażania operacji, w tym rozwijania ich zdolności zarządzania projektami;
- 2) opracowanie niedyskryminującej i przejrzystej procedury wyboru oraz obiektywnych kryteriów wyboru operacji, które pozwalają uniknąć konfliktów interesów, gwarantują, że co najmniej 50 % głosów w decyzjach dotyczących wyboru pochodzi od partnerów niebędących instytucjami publicznymi i umożliwiają wybór w drodze procedury pisemnej;
- 3) zapewnianie spójności ze strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność podczas wyboru operacji poprzez uszeregowanie tych operacji w zależności od ich wkładu w realizację celów i strategii;
- 4) opracowanie i publikowanie naborów wniosków lub ciągłej procedury składania projektów, w tym określanie kryteriów wyboru;
- 5) przyjmowanie i dokonywanie oceny wniosków o dofinansowanie;
- 6) wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia oraz, w stosownych przypadkach, przedkładanie wniosków do podmiotu odpowiedzialnego za ostateczną weryfikację kwalifikowalności przed ich zatwierdzeniem;
- 7) monitorowanie wdrażania strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność i operacji będących przedmiotem wsparcia oraz przeprowadzanie szczegółowych działań ewaluacyjnych związanych z tą strategią,
- 8) bez uszczerbku dla pkt 2 Stowarzyszenie może być beneficjentem i wdrażać operacje zgodnie ze strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność;

- 9) podejmowanie działań mających na celu zachowanie zasady trwałości projektów zrealizowanych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013;
- 10) opracowanie i wdrożenie lokalnej strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Programu Rybactwo i Morze na lata 2014-2020;
- 11) promocja obszarów wiejskich i obszarów zależnych od rybactwa,
- 12) aktywizowanie i mobilizowanie ludności wiejskiej i ludności obszarów zależnych od rybactwa oraz stymulowanie lokalnych inicjatyw,
- 13) upowszechnianie i wymiana informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich i obszarach zależnych od rybactwa,
- 14) działalność edukacyjna i informacyjna w zakresie możliwości korzystania i wdrażania programów rozwoju, restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa,
- 15) wspieranie, opracowywanie i wdrażanie programów rozwoju, restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa finansowanych przez instytucje rządowe i samorządowe oraz struktury Unii Europejskiej,
- 16) rozwój konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości,
- 17) działalność edukacyjna, informacyjna i szkoleniowa mająca na celu poprawę spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską na poziomie regionalnym oraz krajowym;
- 18) podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- 19) wspieranie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnej,
- 20) wspieranie kultury, sztuki ochrony dóbr kultury i tradycji,
- 21) propagowanie sportu, rekreacji i aktywnego trybu życia,
- 22) wspieranie inicjatyw chroniących środowisko naturalne,
- 23) wspieranie działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami;
- 24) podejmowanie innych działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i obszarów zależnych od rybactwa położonych na terenie działalności Stowarzyszenia;
- 25) działania na rzecz aktywizacji, edukacji i integracji osób starszych.

W ramach współpracy zrealizowany został projekt „Miejsca Aktywności Społecznej”, który zakładał utworzenie na terenie gminy Tuczno miejsc aktywności społecznej i zakup wyposażenia na potrzeby ich funkcjonowania. Za kwotę 150 tys. zł zakupiono sprzęt taki jak kino plenerowe, agregat prądotwórczy, sprzęt nagłaśniający oraz inne sprzęty niezbędne do organizacji wydarzeń mających na celu inicjowanie lokalnych wydarzeń.

Stowarzyszenie na Rzecz Wsparcia Rozwoju Gmin Powiatu Wałeckiego

W ramach pracy Stowarzyszenia realizowane są działania:

- w zakresie doradztwa strategicznego i projektowego;
- w zakresie wsparcia potencjału instytucjonalnego partnerstw jako warunku sprawnego wdrażania strategii oraz koordynowania realizacji i rozliczania projektów;
- w zakresie wymiany doświadczeń – Makroregionalne Fora Wymiany Doświadczeń;
- w zakresie wizyt studyjnych;
- w zakresie opiniowania dokumentów i projektów strategicznych;

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsparcia Gmin Powiatu Wałeckiego, pomimo że składa się tylko z kilku członków partnerstwa, to jednak swoim zasięgiem obejmuje niemal 1,5 tys. km², przy czym wszystkie samorządy zaliczane są do obszarów strategicznej interwencji. Ze względu na walory turystyczne w regionie, partnerstwo ukierunkowało swoje działania strategiczne na wzmocnienie atrakcyjności poprzez realizację projektu pn. „Pojezierze Atrakcji” składający się, zarówno z przedsięwzięć infrastrukturalnych, jak również nie inwestycyjnych. Rozbudowa szlaków turystycznych, aplikacji mobilnej czy edukacja to tylko jedne z wielu działań, które zamierza realizować partnerstwo.

5.2. Strategia rozwiązywania problemów uzależnień

Na dzień 1 stycznia 2023 r. 12 podmiotów posiadało zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych na dzień 31 grudnia 2023 r.; liczba tych podmiotów nie uległa zmianie.

Z tzw. funduszu korkowego (środków uzyskanych przez gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu), w 2023 r. sfinansowane zostały następujące wydatki:

- na punkty konsultacyjne dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ich rodzin, dzieci mających problemy szkolne, wychowawcze, społeczne, osób dotkniętych przemocą w rodzinie, prowadzone przez specjalistę psychoterapii uzależnień, psychologa oraz pedagoga przeznaczono 32 200,00 zł,
- na programy profilaktyczne w placówkach oświatowych oraz zorganizowanie ferii zimowych 19 978,00 zł
- dofinansowanie placówki wsparcia dziennego 20 000,00 zł,
- dofinansowanie przedsięwzięć związanych z profilaktyką antyalkoholową 7 500,00 zł,
- koszty utrzymania komisji alkoholowej 21 987,00 zł,
- dotacja dla punktu Konsultacyjnego i Interwencji Kryzysowej w Wałczu 2 500,00 zł,
- na opinie biegłych oraz wykonanie awersyjnego środka przeciwalkoholowego 2 989,78 zł,
- przeciwdziałanie narkomanii 3 500,00 zł,
- zakup programów edukacyjnych dla przedszkola oraz szkół 17 220,00zł,
- szkolenie członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych 205,04,
- wniosek do sądu o skierowanie osoby uzależnionej do poddania się leczeniu 100,00zł
- audyt punktów sprzedaży alkoholu + szkolenie sprzedawców 1 300,00zł,
- wspomaganie działań instytucji i organizacji pozarządowych 8653,97zł.

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 26 zgłoszeń przypadków nadużywania alkoholu. W 2023 r. nie odebrano podmiotom żadnego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

6. Jednostki organizacyjne Gminy

6.1. Szkoła Podstawowa im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie

Szkoła Podstawowa im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie jest największą placówką edukacyjną w Gminie, liczącą 19 oddziałów, w tym:

- oddział integracyjny – 2;
- oddziały szkolne – 15;
- oddziały przedszkolne – 2.

We wrześniu 2022 r. naukę w szkole rozpoczęło 301 uczniów (nie ma oddziałów specjalnych).

Do jednej klasy średnio uczęszczało: szkoła – 18 uczniów, zerówka – 19 uczniów.

Najliczniejsza klasa – 22 uczniów, najmniej liczna klasa – 13 uczniów.

Nauczany język obcy – główny (od 0 do 8 klasy) – język angielski, dodatkowy (od klasy 7) – język niemiecki.

Nauczanie indywidualne – 1 uczeń.

Zajęcia rewalidacyjne – 8 uczniów.

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – 4;

z niepełnosprawnością sprzężoną – 2 (autyzm+intelektualna i ruchowa+intelektualna);

niepełnosprawność ruchowa – 1;

autyzm – 1; ;

mających indywidualną ścieżkę kształcenia – 6;

niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym – 1;

indywidualny program nauki (dla uczniów zdolnych) – 2.

Wydatki za 2023 rok na oświatę – 7.274.241,82 w tym subwencja – 3.346.939,66. Wydatki w przeliczeniu na 1 ucznia (łącznie z oddz. przedszkolnymi) – 24.166,91

Liczba zatrudnionych nauczycieli – 41 (etatów 39):

- początkujący – 4;
- mianowani – 2;
- dyplomowani – 32
- bez stopnia awansu – 2

Nie zwolniono żadnych nauczycieli, zatrudniono 2 nauczycieli emerytów na czas określony.

Na jednego nauczyciela przypada średnio 7 uczniów.

Szkołę ukończyło 55 uczniów.

Do kolejnej klasy nie otrzymało promocji 3 uczniów, w tym:

- z 1 oceną niedostateczną - 0;
- z 2 ocenami niedostatecznymi – 2
- z 3 i więcej ocenami niedostatecznymi – 1

Zdawalność egzaminów – 100% (ponieważ w przypadku egzaminu ósmoklasisty nie ma wymaganego progu zdawalności).

Wyniki egzaminów:

część egzaminu	j. polski	matematyka	j. angielski	j. niemiecki
zasięg	%	%	%	%
Szkoła	63,42	50,08	58,04	91
Gmina	56	39,5	47	91
Powiat	59,62	42,66	55,74	41
Województwo	61,27	48,82	63,88	49
Kraj	66	53	66	53
Stanina	4 była 2	5 była 4	4 była 3	9

Dyrektor przyznał stypendia dla uczniów w kwocie 10.000 zł:

- naukowe za osiągnięcia w nauce- jednorazowe - dla 45 uczniów ze średnią powyżej 5,5
- sportowe za osiągnięcia w sporcie – jednorazowe – dla 38 uczniów.

Uczniowie dojeżdżający stanowią ok. 50% (150 osób) – dowożeni są „Gimbusem” i busem WTP Lasocki. Uczniowie dowożeni przez rodziców (spoza obwodu) stanowią około 2% (7 uczniów).

6.2. Szkoła Podstawowa im. Mieszka I w Marcinkowicach

Szkoła Podstawowa im. Mieszka I w Marcinkowicach jest jedną z dwóch szkół funkcjonujących na terenie gminy Tuczo, liczącą 10 oddziałów, w tym:

- oddziały szkolne – 8;
- oddziały przedszkolne – 2 („0” - 9 dzieci i 3, 4, 5 latki – 22 dzieci).

W 2022 roku w szkole nie funkcjonowały oddziały specjalne/integracyjne.

Wydatki za 2022 rok na oświatę – 1 733 362,02 zł w tym subwencja – 842 096,25 zł
Wydatki w przeliczeniu na 1 ucznia (łącznie z oddziałami przedszkolnymi) ok. 28 889,37 zł.

We wrześniu 2022 r. naukę w szkole rozpoczęło 60 uczniów odpowiednio 28 uczennic i 32 uczniów.

W szkole odbywa się nauka języka obcego: język angielski kl. 1-8, i dodatkowego języka obcego: język niemiecki kl. 7-8.

Języka angielskiego uczy się 60 uczniów natomiast języka niemieckiego 12 uczniów.

Do jednej klasy (oddziału) uczęszczało w 2022 r. średnio 8 uczniów.

Najliczniejsza klasa – 11 uczniów, najmniej liczna klasa – 4 uczniów.

Liczba zatrudnionych nauczycieli – 15 (etatów 15):

- początkujący – 0;
- mianowani – 5;
- dyplomowani – 7
- bez stopnia awansu – 3

Nie zwolniono żadnych nauczycieli, zatrudniono 1 nauczyciela.

Na jednego nauczyciela przypada średnio 4 uczniów.

W 2023 r. szkołę ukończyło 9 uczniów, z kolei do kolejnej klasy nie otrzymał promocji 1 uczeń z powodu oceny niedostatecznej z trzech lub więcej przedmiotów.

Zdawalność egzaminów – 100% (ponieważ w przypadku egzaminu ósmoklasisty nie ma wymaganego progu zdawalności).

Wyniki egzaminów:

część egzaminu	j. polski	matematyka	j. angielski
zasięg	%	%	%
Szkoła	49	29	36
Gmina	56	39,5	47
Powiat	59,62	42,66	55,74
Województwo	61,27	48,82	63,88
Kraj	66	53	66
Stanina	4 była 2	5 była 4	4 była 3

Dyrektor w 2022 r. przyznał stypendia dla 6 uczennic / uczniów na łączną kwotę 2 000,00 zł. Przyznano je za wysokie wyniki w nauce ze średnią powyżej 5,00.

35 uczennic i uczniów dojeżdżało do szkoły za sprawą organizowanych przez gminę środków transportu publicznego. Z kolei brak było uczennic i uczniów dowożonych przez rodziców lub też docierających do szkół za sprawą innych prywatnych form transportu.

6.3. Publiczne Przedszkole w Tucznie

W 2023 r. funkcjonowało 1 przedszkole gminne. Do Publicznego Przedszkola w Tucznie uczęszczało 74 dzieci, w tym 41 dziewcząt i 33 chłopców.

Do przedszkola uczęszczały dzieci z następujących roczników:

- rocznik 2017 – 29 dzieci, w tym 13 dziewcząt i 16 chłopców,
- rocznik 2018 – 26 dzieci, w tym 16 dziewcząt i 10 chłopców,
- rocznik 2019 – 19 dzieci, w tym 12 dziewcząt i 7 chłopców.

W 2023 r. na prowadzenie przedszkoli gmina wydała 1 297 077,75 zł, co w przeliczeniu na 1 dziecko daje kwotę 17 528,08 zł.

6.4. „Tola” Publiczny Żłobek w Tucznie

W gminie funkcjonuje jeden żłobek „TOLA” Publiczny Żłobek w Tucznie.

Opieką w żłobku na dzień 1 stycznia 2023 objętych było ogółem 18 dzieci, w tym 9 dzieci na wsi i 9 dzieci w mieście.

Gmina wydała na funkcjonowanie żłobka 363 998,94 zł.

6.5. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Tucznie

Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej jest zakładem budżetowym Gminy wykonującym zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej oraz administrowania cmentarzami komunalnymi, mieszkaniami komunalnymi i socjalnymi.

W planie finansowym na rok 2022 ZGKiM w Tucznie przewidziano wydatki na poziomie 2 701 774,72 zł i wpływy w wysokości 2 546 008,13 zł od odbiorców indywidualnych oraz dotacji przedmiotowych w wysokości 155 766,59 zł. Wykonanie wydatków wyniosło w 2022 roku 2 763 363,75 zł. Przychody w roku 2022 ukształtowały się na poziomie 2 830 859,10 zł.

6.6. Gminny Ośrodek Kultury w Tucznie

W gminie w 2023 r. funkcjonowały następujące centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice:

1. Gminny Ośrodek Kultury w Tucznie,
2. Świetlica wiejska Jamienko,
3. Świetlica wiejska Jeziorki,
4. Świetlica wiejska Lubiesz,
5. Świetlica wiejska Marcinkowice,
6. Świetlica wiejska Martew,
7. Świetlica wiejska Miłogoszcz,
8. Świetlica wiejska Płociczno,
9. Świetlica wiejska Rusinowo,
10. Świetlica wiejska Rzeczyca,
11. Świetlica wiejska Strzaliny,
12. Świetlica wiejska Zdbowo.

Budynek Gminnego Ośrodka Kultury w Tucznie dostosowany jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (toaleta, drzwi wejściowe z dzwonkiem).

W 2023 r. zorganizowano następujące wydarzenia:

- koncert z okazji święta Trzech Króli, liczba uczestników: 70,
- kolędowanie z zespołem Między Nami w Jeziorkach, liczba uczestników: 35,
- 31. Finał WOŚP w Tucznie, liczba uczestników: 500,
- koncert Grażyny Łobaszewskiej i Ajagore, liczba uczestników: 80,
- bal karnawałowy dla dzieci, liczba uczestników: 15,
- teatrzyk dla dzieci, liczba uczestników: 30,
- kopała multimedialna, liczba uczestników: 50,
- wyjazd do kina, liczba uczestników: 30,
- pokaz filmu i spotkanie z okazji urodzin Tuczna, liczba uczestników: 90,
- Dzień Kobiet w Marcinkowicach (współorganizacja Sołectwo Strzaliny, KGW Jaszczurki), liczba uczestników: 150,
- Pierwszy Dzień Wiosny – sianie łąki kwietnej, liczba uczestników: 100,
- standup (dwa razy), liczba uczestników: 70,
- charytatywny Biegomarszorajd, liczba uczestników: 50,
- obchody Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja (koncert w kościele): liczba uczestników: 40,
- Dzień Strażaka – impreza dla strażaków (współorganizacja OSP Tucznno, OSP Marcinkowice, OSP Lubiesz), liczba uczestników: 60
- Dzień Strażaka – impreza rodzinna na dołku (współorganizacja OSP Tucznno, OSP Marcinkowice, OSP Lubiesz), liczba uczestników: 120,
- koncert Adam Nowak & Akustik Amigos, liczba uczestników: 80
- koncert Ziut Gralak i 100nka, liczba uczestników: 20
- Dzień Dziecka na placu zabaw w Tucznie, liczba uczestników: 150,
- Dzień Dziecka w Benkowie (współorganizacja Fundacja Benkowo, Ośrodek Kultury Kalisz Pomorski, Urząd Miejski w Kaliszu Pomorskim), liczba uczestników: 500,
- Zawody Wędkarskie dla dzieci (współorganizacja PZW Wodnik), liczba uczestników: 20,
- Piknik Sołecki w Mącznie (współorganizacja Sołectwo Mączno), liczba uczestników: 300,

- Piknik Sołecki w Jeziorkach (współorganizacja Sołectwo Jeziorki), liczba uczestników: 100,
- Powitanie Lata – Noc Kupały, liczba uczestników: 50,
- Piknik Sołecki w Rusinowie (współorganizacja Sołectwo Rusinowo), liczba uczestników: 200,
- Piknik Sołecki w Zdbowie (współorganizacja Sołectwo Zdbowo), liczba uczestników: 200,
- Etno Tuczno Festiwal współorganizowany przez KGW Ma-Lwa, liczba uczestników: 800,
- wakacyjna sobota w Marcinkowicach (współorganizacja Sołectwo Marcinkowice), liczba uczestników: 200,
- Piknik Rodzinny w Rzeczycy (współorganizacja Sołectwo Rzeczycy), liczba uczestników: 150,
- Piknik Sołecki w Płocicznie (współorganizacja Sołectwo Płociczno), liczba uczestników: 150,
- Piknik w Miłogoszcy (współorganizacja Sołectwo Miłogoszcz), liczba uczestników: 100,
- kino plenerowe w Tucznie – 3 seanse (Tuczno, Rusinowo, Zdbowo), liczba uczestników: 130,
- teatrzyk dla rodzin z dziećmi w świetlicy w Tucznie, liczba uczestników: 50,
- Dzień Sportu (współorganizacja Jedność Tuczno), liczba uczestników: 200,
- zawody wędkarskie o Puchar Burmistrza (współorganizacja PZW Wodnik), liczba uczestników: 30,
- Regaty Smoczyc Łodzi, koncert Majtki Bosmana, liczba uczestników: 200,
- koncert Czesława Mozila, liczba uczestników: 80,
- Pan Przygoda i Zwjeżaki, liczba uczestników: 80,
- koncert Lecha Dybika (program przeciwdziałaniu uzależnieniom, współorganizacja Gmina Tuczno), liczba uczestników: 50,
- Halloween w Benkowie, liczba uczestników: 200,
- halloweenowy wieczór filmowy, liczba uczestników: 30,
- koncert Gabriela Fleszara (program przeciwdziałaniu uzależnieniom, współorganizacja Gmina Tuczno), liczba uczestników: 50,
- obchody Dnia Niepodległości (koncert Tymoteusza Biesa), liczba uczestników: 50,
- impreza Andrzejkowa dla rodzin w Strzalinach (współorganizacja Sołectwo Strzalin), liczba uczestników: 30,
- wieczór filmowy, liczba uczestników: 20,
- Wigilia dla samotnych (współorganizacja Placówka Wsparcia Dziennego, Stowarzyszenie KOT), liczba uczestników: 50.

łącznie liczba uczestników imprez: 5660.

- 1) seanse filmowe – 7 – 300 osób,
- 2) festiwale/ przeglądy artystyczne – 1 – 800 osób,
- 3) koncerty – 14 – 2185 osób,
- 4) prelekcje / spotkania / wykłady – 3 – 180 osób,
- 5) pokazy teatralne – 2 – 80 osób,
- 6) imprezy turystyczne i sportowo-rekreacyjne – 3 – 430 osób,
- 7) warsztaty – 21 – 482 osób.

WARSZTATY I SPOTKANIA TEMATYCZNE W GOK

Liczba zorganizowanych przedsięwzięć: 21

- warsztaty mój t-shirt, liczba uczestników: 15,
  - warsztaty wyjątkowe prezenty dla babci i dziadka, liczba uczestników: 10,
  - warsztaty plastyczne ferie zimowe, liczba uczestników: 15,
  - warsztaty wikliniarskie z okazji Dnia Kobiet, liczba uczestników: 20,
  - warsztaty makijażowe, liczba uczestników: 10,
  - warsztaty malowanie jajek (współorganizacja KGW Ma-Lwa), liczba uczestników: 40,
  - warsztaty robienia wianków wielkanocnych (współorganizacja KGW Ma-Lwa), liczba uczestników: 30,
  - warsztaty mydlarskie i sadzenie fasolek w szkole podstawowej w Marcinkowicach, liczba uczestników: 40,
  - warsztaty z okazji Dnia Matki – bransoletki (współorganizacja KGW Ma-Lwa), liczba uczestników: 20,
  - warsztaty z okazji Dnia Ojca – magnesy, 20,
  - warsztaty robienia olejków eterycznych (dwa razy): 20,
  - warsztaty robienia koszulek tie-dye (dwa razy), liczba uczestników: 80,
  - warsztaty muralowe w Strzalinach (współorganizacja Sołectwo Strzaliny), liczba uczestników: 20,
  - warsztaty kulinarne, 1 spotkanie, liczba uczestników: 40,
  - warsztaty wikliniarskie z okazji Dnia Kobiet Wiejskich, liczba uczestników: 20,
  - warsztaty szycia na maszynie (współorganizacja KGW Ma-Lwa), liczba uczestników: 12,
  - warsztaty przygotowanie kartek świątecznych (współorganizacja KGW Ma-Lwa), liczba uczestników: 20,
  - warsztaty pisania listów do Św. Mikołaja (współorganizacja KGW Ma-Lwa), liczba uczestników: 40
  - warsztaty robienia ozdób świątecznych w Martwi, liczba uczestników: 30,
- łącznie liczba uczestników: 482.

We wskazanych wydarzeniach (impresach i warsztatach) wzięło udział 6142 mieszkanki i mieszkańcy.

Wydarzenia te wiązały się z poniesieniem kosztów w wysokości 128 151,77 zł.

Przy gminnych jednostkach kultury funkcjonują następujące grupy artystyczne / koła / sekcje:

- 1) zespół taneczny Brylanciki (4 lat – 8 lat) – 30 osób
- 2) zespół taneczny Magia (8 lat+) - 30 osób
- 3) grupa Łatynoskie Kobiety – 10 osób
- 4) taniec towarzyski dla dorosłych – 10 osób
- 5) zajęcia fitness pound – 15 osób
- 6) zajęcia pilates – 15 osób
- 7) joga – 15 osób,

zrzeszające 125 mieszkanki i mieszkańcy.

W ich ramach organizowane są cotygodniowe zajęcia.
Roczny koszt prowadzenia zajęć: 38 018,40 zł.

6. 7. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Tucznie

W Gminie w 2023 r. funkcjonowała 1 biblioteka publiczna w Tucznie.

Budynek biblioteki jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych (podjazd na wózki inwalidzkie i dzwonek).

Księgozbiór na dzień 1 stycznia 2023 r. wynosił 14124 woluminów, zaś na koniec roku – 14542 woluminów.

Na koniec roku w przeliczeniu na 1 mieszkańca łączna liczba woluminów wynosiła 3,21.

Na początku roku zarejestrowano 212 użytkowników biblioteki, zaś na koniec roku liczba ta wynosiła 445.

W ciągu roku z usług biblioteki skorzystało 445 Użytkowników, którzy skorzystali łącznie z 9526 woluminów.

W 2023 roku wzbogacono zbiór biblioteki o 984 kolejnych woluminów.

Biblioteka zatrudniała 3 pracowników. W ciągu roku struktura zatrudnienia nie zmieniła się.

W bibliotece użytkowano 5 komputerów, w tym 5 komputerów z dostępem do szerokopasmowego Internetu.

Biblioteka zapewniała katalogi on-line oraz możliwość zdalnego (internetowego) składania zamówień na książki.

W bibliotece można bezpłatnie korzystać z komputera, internetu, drukarki oraz dowozu książek do domu dla osób niedysponowanych.

W bibliotece powstał „Klub Podróżnika”, „Sobotni Klub Malucha” Dyskusyjny Klub Książki, oraz klub miłośników biblioteki tzw; „Kawa z bibliotekarzem”.

Przez krótki okres czasu funkcjonował „Klub miłośników gier planszowych” lecz z uwagi na istnienie takiego klubu w SP im. Wedłów w Tucznie zastąpiliśmy klub, dniami gier planszowych i x-box w bibliotece (poniedziałki, środy i czwartki).

Zorganizowaliśmy ogólną liczbę 100 imprez, wydarzeń kulturalnych, spotkań autorskich, konkursów i warsztatów w których łącznie wzięło udział 2413 osób. Niestety w przypadku wielu zajęć obowiązuje ograniczona liczba uczestników z powodu zbyt małych pomieszczeń bibliotecznych.

W 2023 r. biblioteka zorganizowała następujące wydarzenia:

1. ROCZNICA URODZIN HARUKI MURAKAMI
2. ROCZNICA URODZIN GRAHAMA MASTERTONA
3. SPOTKANIE MIŁOŚNIKÓW I PRZYJACIÓŁ BIBLIOTEKI
4. ROCZNICA URODZIN DAGNY ŚLEPOWROŃSKIEJ
5. ROCZNICA URODZIN JADWIGA KORCZAKOWSKA
6. TŁUSTY CZWARTEK
7. FERIE Z BIBLIOTEKĄ (seria codziennych warsztatów i zajęć)
8. SPOTKANIE AUTORSKIE Z MARCELINĄ BARANOWSKĄ
9. ROCZNICA URODZIN MARIANA BALICKIEGO
10. ROCZNICA URODZIN PAWŁA LIPNICKIEGO
11. DZIEŃ DZIECKA
12. ŚWIĘTO WOLNYCH KSIĄŻEK
13. WAKACJE Z BIBLIOTEKĄ (seria zajęć i warsztatów)
14. LETNIA BIBLIOTEKA
15. NARODOWE CZYTANIE
16. VI GMINNE DYKTANDO „MISTRZ OROTGRAFII”
17. DKK DOROŚLI
18. SOBOTNI KLUB MALUCHA (16 spotkań)
19. SPOTKANIE PODSUMOWUJĄCE ROK 2022
20. NOC BIBLIOTEK
21. KONKURS WIEDZY ”TUCZNO MOJE MIEJSCE NA ZIEMI”
22. Mini Konkursy i quizy dla Użytkowników biblioteki (17 wydarzeń)
23. Mały konkurs rodzinny z okazji „Światowego Dnia SCRABBLE”.
24. Gra terenowa
25. HAPPY BOOKS
26. Czekoladowe warsztaty
27. Turniej gier planszowych
28. Spotkanie autorskie z Tomaszem Brewczyńskim
29. KURS SAMOOBRONY

30. Noc Bibliotek – Biblioteka Azkabanu
31. Rodzinny Piknik w Jeziorkach
32. Spotkanie autorskie z panią Marceliną Baranowską
33. Niespodzianka - konkurs wyprawka szkolna
34. Warsztaty wikliny papierowej
35. Zwiedzanie kościoła
36. RODZINNE WYZWANIE NA GŁOŚNE CZYTANIE
37. Warsztaty wikliny papierowej
38. Warsztaty origami
39. Obchody 11 Listopada (wystawy, warsztaty i atrakcje przez 5 dni)
40. Warsztaty o emocjach (12 spotkań)
41. Warsztaty Ludzkie ciało i zdrowie
42. Warsztaty jesteś ważny
43. Wycieczka do Muzeum Ziemi Wałeckiej dla Seniorów i SP w Tucznie
44. Andrzejkowe wróżby
45. SPOTKANIE Z MIKOŁAJEM
46. Zimowy Konkurs Recytatorski w Marcinkowicach
47. Warsztaty pakowania prezentów
48. Kiermasz świąteczny przed biblioteką
49. Lekcje biblioteczne (23 spotkania)

W wydarzeniach tych wzięło udział 2413 mieszkańców. Biblioteka poniosła w związku z tymi wydarzeniami wydatki w kwocie 12278 zł.

W 2023 roku na upowszechnianie czytelnictwa wydano kwotę 26735 zł.

Ponadto Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Tucznie otrzymała wyróżnienie w Konkursie dla Biblioteki Roku 2023, wręczone przez Książnicę Pomorską w Szczecinie.

Dodatkowo otrzymaliśmy od Polskiego Związku Bibliotek (największego związku w Europie, zrzeszającego biblioteki z całego kontynentu europejskiego) „Podziękowanie za 2 letnie członkostwo, współpracę i wzmacnianie autorytetu Polskiego Związku Bibliotek.

SZKOLENIA W KTÓRYCH BRALI UDZIAŁ PRACOWNICY BIBLIOTEKI:

- 1) O DZIEDZICTWIE NARODOWYM INACZEJ, CZYLI JAK ZAINTERESOWAĆ NIEZAINTERESOWANYCH;
- 2) DOSTĘPNOŚĆ STRON INTERNETOWYCH I APLIKACJACH MOBILNYCH CZYLI ZARZĄDZANIE DOSTĘPNOŚCIĄ CYFROWĄ W BIBLIOTEKACH;
- 3) INNOWACJE TECHNOLOGICZNE W BIBLIOTEKARSTWIE, CZYLI JAK WSPÓŁCZESNE BIBLIOTEKI IDĄ Z DUCHEM CZASU;
- 4) NOWOCZESNY MARKETING BIBLIOTEKI;
- 5) ANGAŻOWANIE ODBIORCÓW KLUCZEM DO SKUTECZNEJ PROMOCJI. JAK AKTYWIZOWAĆ CZYTELNIKÓW;
- 6) KOLEJNY KROK MIŁOWY W ROZWOJU POLSKICH BIBLIOTEK CYFROWYCH;
- 7) „NIE SIEDŹ – SIECIUJ!” - program pilotażowy;
- 8) WYBÓR METODY A EFEKTYWNOŚĆ NAUKI CZYTANIA;
- 9) TRUDNOŚCI W CZYTANIU I PISANIU A PROBLEMY OBUOCZNEGO WIDZENIA – SPOTKANIE Z ORTOPTYSTĄ;
- 10) INNOWACJE W KULTURZE I EDUKACJI - „NOWY HORYZONT”.

6. 8. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucznie

Zatrudnienie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Tucznie

W 2023 r. w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Tucznie zatrudnienie stanowiło 9 pracowników na umowę o pracę (3 pracowników socjalnych, 3 referentów w tym jeden przebywał na urlopie macierzyńskim, 1 asystent rodzinny, 1 księgowa i kierownik) i 1 osoba sprzątająca biuro zatrudniona była na umowę zlecenie.

Ponadto Ośrodek zawarł umowę zlecenia z 10 osobami w ramach programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023.

Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej zgodnie z art. 110 ust. 11 zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej niż trzech pracowników.

W roku 2023 zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych świadczących pomoc w formie pracy socjalnej i przeprowadzających wywiady środowiskowe w środowisku zamieszkania.

Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023, ma na celu zapewnienie dostępności do usługi asystenta tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Usługa

asystenta jest formą wsparcia finansowaną w 100 procentach ze środków Funduszu Solidarnościowego .

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

- a) dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
- b) osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego.

Program zapewnia także:

- 1) możliwość skorzystania przez osoby niepełnosprawne z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności i funkcjonowaniu w życiu społecznym;
- 2) ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności i umożliwienie realizowania prawa do niezależnego życia;
- 3) przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych czy też sportowych;
- 4) zwiększenie wsparcia świadczonego przez asystentów ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (ASPE) w zakresie wsparcia niepełnosprawnych uczniów, także w innych wymiarach życia i funkcjonowania społecznego.

Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej pomaga :

- w wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe (społeczne, sportowe)
- w zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji,
- w załatwianiu spraw urzędowych,
- w nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami,
- w korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy),
- w wykonywaniu czynności dnia codziennego – w tym przez dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności – także w zaprowadzaniu i przyprowadzaniu ich do/z placówki oświatowej).

W 2023 r. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucznie zatrudnił 7 asystentów w ramach programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023. W programie uczestniczyło 11 uczestników- osób niepełnosprawnych. W dniu 14.03.2023 r. została zawarta umowa nr 198/ZPS-4/AOON/2023 pomiędzy Wojewodą Zachodniopomorskim a Gminą Tuczno na finansowanie zadania resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2023.

W ramach tej umowy wykorzystano środki na realizację programu w wysokości 195 478,50 zł.

7. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami na terenie gminy realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach i ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach uchwałami Rady Gminy zostały określone zasady gospodarowania odpadami na nieruchomościach zamieszkałych. Gmina zobowiązana jest do odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych z tych nieruchomości. Ustalona została opłata za odbiór i zagospodarowanie odpadów od mieszkańca nieruchomości zamieszkałej zróżnicowana w zależności od tego czy odpady były segregowane czy też nie wykonano obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny (opłata podwyższona). Wprowadzono zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli budynków jednorodzinnych kompostujących bioodpady w przydomowych kompostownikach. W myśl ustawy o odpadach, odpady komunalne zostały zdefiniowane jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak obiekty użyteczności publicznej (szkoły, przedszkola), infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi) oraz świetlice gminne, cmentarze, boiska sportowe, parkingi, przystanki.

Na terenie gminy Tuczo funkcjonuje od stycznia 2016 roku Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany jest przy ul. Tulipanowej w Tucznie (przy oczyszczalni ścieków). Zarządzającym PSZOK jest Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Tucznie. Punkt ten nie jest wyposażony w wagę, w związku z czym właściwe monitorowanie ilości przywożonych odpadów nie jest możliwe.

W 2023 roku zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach odbiór odpadów komunalnych i ich zagospodarowanie od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Tuczo realizowane było przez ATF sp. z o.o. sp.k ul Słoneczna 2B, 78-320 Połczyn Zdrój . Firma została wyłoniona w drodze przetargu nieograniczonego. Stawki za odbiór i zagospodarowanie odpadów w 2023 roku wynosiły: 40 zł od osoby za formę selektywną i 78 zł od osoby jeżeli nie wypełniany był obowiązek zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny. Zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli budynków jednorodzinnych kompostujących bioodpady w przydomowych kompostownikach wynosiło 5 zł od osoby. Głównym składnikiem kosztów jest wynagrodzenie wykonawcy za usługi odbioru i zagospodarowania odpadów, które na podstawie opłaconych faktur w 2023 roku wyniosły 1 556 425,92 zł. Z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wpłynęło 1 396 508,91 zł.

Na dzień 31.12.2023 r. systemem zagospodarowania odpadów objętych zostało 3 498 osób. Mieszkańcy u źródła w swoich gospodarstwach domowych segregują odpady na następujące frakcje:

- metale i tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe,
- szkło,
- papier i tektura,
- odpady zmieszane,

- odpady biodegradowalne.

Odpady zmieszane oraz segregowane były odbierane zgodnie z harmonogramem. Z terenu gminy Tuczo odebrano 727,36 Mg – odpadów zmieszanych, 23,58 Mg – opakowania z papieru i tektury, 13,32 Mg – opakowań z tworzyw sztucznych, 123,24 Mg – zmieszanych odpadów opakowaniowych, 86,68 Mg – opakowań ze szkła, 11,34 Mg – zużytych opon, 1,33 Mg – zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, 0,034 Mg – leków, 114,46 Mg – odpadów ulegających biodegradacji, 20,78 Mg – zmieszanych odpadów z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych, 1,48 Mg – odzieży, 99,72 Mg – odpadów wielkogabarytowych. W 2022 roku łączna masa odebranych i zebranych z terenu gminy odpadów wyniosła 1 191,804 Mg. Obecnie wskaźnik wytwarzania odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca Gminy Tuczo jest niższy niż przyjęty w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami wskaźnik wytwarzania odpadów przez mieszkańca województwa zachodniopomorskiego.

Zidentyfikowane zostały główne problemy wpływające na funkcjonowanie systemu:

- nieprecyzyjne i często zmieniane przepisy prawa w zakresie gospodarki odpadami,
- odległość od Regionalnej Instalacji przetwarzania odpadów komunalnych wpływająca na wysokość ceny za usługę odbioru odpadów komunalnych oraz zbyt duża zależność od warunków cenowych przedsiębiorstw z branży odpadowej,
- migracje ludności powodujące zmniejszenie się ilości osób ujętych w gminnym systemie zbiórki oraz konieczność stałej weryfikacji liczby ludności,
- brak możliwości weryfikacji danych przekazanych przez firmę odbierającą odpady komunalne.

Gmina Tuczo prowadzi gminny system gospodarowania odpadami komunalnymi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Pojawiające się problemy i zdobyte doświadczenie pozwalają na wykrycie słabych stron systemu oraz wypracowanie nowych rozwiązań poprawiających funkcjonowanie systemu. Ilość odpadów niesegregowanych zmniejszyła się o 28,99 Mg w stosunku do poprzedniego roku. W 2023 roku nastąpiła poprawa segregacji odpadów przez mieszkańców w stosunku do roku poprzedniego. Osiągnięty poziom recyklingu wyniósł 34.61%.

8. Ochrona środowiska

W celu polepszenia warunków środowiskowych, w których żyją mieszkańcy gmina podjęła następujące działania:

- 1) Kontynuacja działań związanych z Porozumieniem nr 12/CP/2020 dotyczącego uruchomienia i prowadzenia punktu konsultacyjno-informacyjnego w ramach Programu Czyste Powietrze;

Zestawienie liczby złożonych wniosków i zrealizowanych przedsięwzięć na terenie Gminy Tuczno w ramach programu „Czyste Powietrze” stan na dzień 31 grudnia 2023 r.

- liczba złożonych wniosków [szt.] - 98
- liczba zawartych umów o dofinansowanie [szt.] - 75
- liczba zrealizowanych przedsięwzięć [szt.] - 44
- kwota wypłaconych dotacji dla przedsięwzięć z terenu Gminy [zł] - 1 293 457,46 zł.

- 2) Gmina udzieliła dotacji celowej na budowę przydomowej oczyszczalni ścieków ze środków budżetu gminy w wysokości 30% całkowitych kosztów, jednak nie więcej niż 2 000 tys. zł, zgodnie z uchwałą Nr VII/31/2011 Rady Miejskiej w Tucznie z dnia 31 maja 2011 r. w sprawie regulaminu określającego zasady udzielania pomocy finansowej w formie dotacji celowej na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Tuczno ze środków budżetu Gminy (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 73 poz. 1376 ze zm.).

- 3) W maju 2023 r. przeprowadzono Przegląd obszaru i granic Aglomeracji Tuczno, który miał na celu analizę wyznaczonej aglomeracji z uwzględnieniem kryteriów wyznaczania aglomeracji, a także ocenę zgodności wyznaczonej aglomeracji z warunkami zgodności z dyrektywą 91/271/EWG dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych. Dodatkowo przegląd obszaru i granic Aglomeracji miał na celu sprawdzenie zgodności rzeczywistego stanu aglomeracji z obowiązującym aktem (rozporządzeniem/uchwałą) wyznaczającym obszar i granice aglomeracji. Celem przeglądu obszaru i granic aglomeracji była również weryfikacja danych dotyczących wyznaczonego obszaru i granic aglomeracji zawartych w obowiązującej V Aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych zatwierdzonym przez Radę Ministrów w dniu 31 lipca 2017 r.

- 4) W związku z wejściem w życie nowych przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rozpoczęto cykl kontrolny wszystkich nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe (szamba) oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków na Terenie Gminy Tuczno. Kontrola dotyczy zawartych umów oraz posiadanych dowodów płatności za opróżnianie zbiorników bezodpływowych lub instalacji przydomowych oczyszczalni ścieków.

W 2023 r. przeprowadzono 83 kontrole zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Rezultaty przeprowadzonych kontroli:

- Kontrole dokumentów o statusie Zakończona pozytywnie (powyżej 90%) – 63;
- Kontrole dokumentów o statusie Zakończona negatywnie - niewielkie uchybienia dotyczące ilości wywiezionych nieczystości ciekłych (70%-90%) – 9;
- Kontrole dokumentów o statusie Zakończona negatywnie - zbyt niska ilość wywiezionych nieczystości ciekłych (30%-70%) – 6;
- Kontrole dokumentów o statusie Zakończona negatywnie - poważne uchybienia dotyczące wywozu nieczystości ciekłych (10%-30%) – 3;
- Kontrole dokumentów o statusie Zakończona negatywnie - brak wywozu nieczystości (poniżej 10%) – 1.

W roku sprawozdawczym 2023 wydano dwie decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla następujących przedsięwzięć:

- Rozbudowa sieci kanalizacji sanit. grawitacyjnej z przyłączami i remont pompowni ścieków w miejscowości Zdbowo oraz budowa sieci kanalizacji grawitacyjnej i tłocznej wraz z budową pompowni (tłoczni ścieków) sanit. dla miejscowości Mączno gm. Tuczno;
- Budowa obwodnicy Człopy w ciągu drogi krajowej nr 22.

Wydano jedną decyzję umarzającą postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie tymczasowego, kontenerowego budynku gospodarczego na bazie harcerskiej w Tucznie realizowanego na działce nr 8217 w obrębie geodezyjnym Martew.

W 2023 r. w związku z napływającymi z terenu Gminy Tuczno podaniami w sprawie oszacowania strat powstałych w uprawach na skutek niekorzystnych warunków atmosferycznych – susza, na terenie Gminy Tuczno został powołany zespół do szacowania szkód powstałych w wyniku wystąpienia suszy. Ustalenia wysokości szkód dokonywała poprzez lustrację na miejscu komisja powołana przez wojewodę, następnie sporządzając raport z oględzin. Łącznie wpłynęło 115 wniosków od producentów rolnych.

9. Przestępczość w gminie.

Zagrożenie przestępczością na terenie działania PP Tuczno

W gminie Tuczno w 2023 roku odnotowano łącznie 75 przestępstw. W roku poprzednim miało miejsce także 75 przestępstw. Przestępstwa stwierdzone w minionym roku wyniosły 72 natomiast w 2023 roku odnotowano 69 przestępstw, co dało wzrost o 3 więcej, tym samym dynamika wyniosła 95,83 %. Odnotowaliśmy 14 przestępstw drogowych, a w poprzednim roku 12, stwierdzono o 2 co daje dynamiki 116,67 %. Przestępstwa o charakterze narkomanii wzrosły z 2 na 4, co daje 200 % dynamiki. Jak w każdej jednostce wzrosła liczba przestępstw gospodarczych z 12 w 2022 roku na 15 w 2023 roku, natomiast przestępstw stwierdzonych odnotowano w 2022 roku 9 a w 2023 roku 5, z wynikiem 55,56 % dynamiki.

W podstawowych kategoriach kryminalnych przestępczość ta kształtowała się następująco:

1) Rozbój, kradzież i wymuszenia.

W powyższych zdarzeniach nie odnotowano ww. przestępstw na terenie miasta i gminy Tuczno.

2) Bójki i pobicia.

Nie odnotowano takich przestępstw.

3) Kradzież cudzej rzeczy.

W 2023 roku odnotowano spadek liczby przestępstw o 7, tym samym wzrosła wykrywalność o 75%

Kradzież cudzej rzeczy	Wszczęte	Stwierdzone	Wykrywalność
2022	8	8	25%
2023	1	5	100%
Różnica	-7	-3	+75%

4) Kradzież z włamaniem.

W 2023 roku odnotowano spadek ilości przestępstw o 2 oraz wykrywalność wzrosła o 5,71%.

Kradzież z włamaniem	Wszczęte	Stwierdzone	Wykrywalność
2022	12	14	14,29%
2023	10	10	20%
Różnica	-2	-4	+5,71%

5) Uszkodzenie rzeczy.

W analizowanym roku odnotowano spadek liczby przestępstw o 1, wykrywalność wyniosła -33,33 %.

Uszkodzenie rzeczy	Wszczęte	Stwierdzone	Wykrywalność
2022	3	3	66.67%
2023	2	3	33,33%
Różnica	- 1	0	-33,33 %

6) Przestępstwa narkotykowe.

Odnotowano spadek liczby przestępstw stwierdzonych o 1, tym samym wykrywalność jest na tym samym poziomie.

Przestępstwa narkotykowe	Wszczęte	Stwierdzone	Wykrywalność
2022	2	5	100%
2023	4	4	100%
Różnica	+2	-1	0,0%

7) Przestępstwa drogowe.

Odnotowano wzrost liczby przestępstw stwierdzonych o 2, a wykrywalność wzrosła o 8,33 %.

Przestępstwa drogowe	Wszczęte	Stwierdzone	Wykrywalność
2022	12	12	91,67%
2023	14	14	100%
Różnica	+2	+2	+8,33%

8) Przestępczość gospodarcza.

Odnotowano wzrost liczby przestępstw stwierdzonych o 3, a wykrywalność wzrosła o 10 %

Przestępstwa gospodarcze	Wszczęte	Stwierdzone	Wykrywalność
2022	12	9	30%
2023	15	5	40%
Różnica	+3	-4	+10%

Zabezpieczone mienie.

Funkcjonariusz PP Tuczno dokonał zabezpieczenia mienia od podejrzanych na łączną kwotę 11000,00 zł.

Przestępczość nieletnich

W 2023 roku prowadzono jedno postępowanie, w którym ustalono jednego nieletniego sprawcę . W roku 2022 nie ujawniono nieletnich sprawców .

WNIOSKI

W 2023 roku w porównaniu do 2022 roku udało się zachować przestępstwa na tym samym poziomie co w 2022 roku.

W 2023 roku odnotowaliśmy na terenie działania PP Tuczno 2 wypadki, w którym śmierć poniosła jedna osoba, w porównaniu do roku 2022 roku odnotowaliśmy wzrost o 1 wypadek więcej, gdzie w 2022 roku nie było ofiar śmiertelnych.

Nastąpił znaczny wzrost przestępstw z kategorii gospodarcze – oszustwa, szczególnie oszustwa gdzie podawany był na kod BLIK dla nieuprawnionych osób.

Wyciągając z powyższej analizy wnioski należy zwiększyć kontrole ruchu drogowego na trasie K-22 i W-177. Kolejnym wnioskiem powinna być także wzmożona działalność profilaktyczna zwłaszcza dzielnicowych w Posterunku Policji w Tucznie, którzy w czasie zajęć profilaktycznych omawiać będą szereg przestępstw dotyczących oszustw i metod działania sprawców jak również należy zwrócić uwagę na prawidłowe zabezpieczenia prywatnych posesji.

Ponadto, aby ograniczyć przestępczość na terenie działania PP Tuczno należałoby zwiększyć patrole WRD i RPI KPP Wałcz w godzinach nocnych jak również patrole funkcjonariuszy kryminalnych i innych posterunków celem ujawnienia sprawców na gorącym uczynku jak również zwiększenie kontroli pojazdów w godzinach nocnych pod kątem przewożonego bagażu.

10. Planowanie przestrzenne

Podstawowy zarys i kierunki zagospodarowania gminy określającymi politykę przestrzenną gminy wyznacza studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Jest to dokument planistyczny o charakterze ogólnym, obejmujący obszar całej gminy. Studium określa uwarunkowania przyrodnicze, w tym obszary objęte ochroną i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy oraz obszary przeznaczone pod zabudowę, kierunki rozwoju infrastruktury technicznej i obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe.

Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tuczno zostało podjęte uchwałą Rady Miasta i Gminy Tuczno Nr II/13/96 z dnia 04.03.1996 r. Na terenie gminy obowiązują pięć planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego:

- Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania miasta Tuczna w rejonie ulic Kwiatowej – Zamkowej – Szkolnej, Uchwała Rady Miejskiej w Tucznie Nr IV/19/2002 z dnia 10 października 2002 roku (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 83 poz. 170 z dnia 19 listopada 2002r);
- Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Tuczna w rejonie ulic Wolności – Hanki Sawickiej, Uchwała Rady Miejskiej w Tucznie Nr IV/20/2002 z dnia 10 października 2002 roku (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 83 poz. 1703 z dnia 19 listopada 2002r);
- Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Tuczna w rejonie jeziora Tuczno, Uchwała Rady Miejskiej w Tucznie Nr VIII/60/2003 z dnia 30 czerwca 2003 roku (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 69 poz. 1232 z dnia 2 września 2003r.);
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Rzeczyca-Jeziorki, gmina Tuczno, Uchwała Rady miejskiej w Tucznie Nr III/10/2002 z dnia 28 czerwca 2002 roku (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 54, poz. 1220 z dnia 16 lipca 2002r.);
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu działki nr 92 w Nowej Studnicy, gmina Tuczno, Uchwała Rady Miejskiej w Tucznie Nr. XXXIV/130/2006 z dnia 27 września 2006 roku (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 108 poz. 2079 z dnia 14 listopada 2006).

W roku sprawozdawczym 2023 wydano:

- 5 decyzji ustalających lokalizację inwestycji celu publicznego;
- 55 decyzji o warunkach zabudowy, w tym: 32 decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 2 decyzje dotyczące zabudowy usługowej i gospodarczej oraz 21 decyzji dotyczących pozostałej zabudowy.

11. Sprawy administracyjne

Urząd Miejski w Tucznie jest jednostką organizacyjną gminy. W 2023 roku zatrudniał 33 pracowników w tym 3 zatrudnione w ramach robót publicznych. Pracownicy urzędu realizowali bądź koordynowali większość zadań własnych i zleconych jednostce samorządu terytorialnego.

Wojewoda stwierdził nieważność następujących uchwał:

- Uchwała Nr LVII/445/2023 Rady Miejskiej w Tucznie w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego;
- Uchwała Nr LV/433/2023 Rady Miejskiej w Tucznie w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków;
- Uchwała Nr L/396/2023 Rady Miejskiej w Tucznie w sprawie ustalenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców.